

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpashneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnah? ween reif pa nedeku.

Mafsa ar peefuhstichānu
par pakti:

par gabu 1 rub. 60 kap.
pufgabu 85

Mafsa beš peefuhstichā-
nas Rīgā:

par gabu 1 rub. — kap.
pufgabu 55
3 mehnešči 30

Mahj. to. teef ihpohšs fest-
deenahm no p. 10 fahstohš.

Mafsa
par fludināschānu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eenem, mafsa 10 kap.

Kedatjija un ekspedizija
Rīgā,

Ernst Plates bilšču un
grahmatu-drufatawā pee
Behtera hasnijas.

№ 36.

Sestdeenā 3. September.

1877.

Rahditajs.

Saunahs siņas. Telegrafa siņas.
Gelfšemes siņas. No Rīgā: kara-ewainotee. No Baufkas ar-
gala: peeprašjums. No Selgawā: brihwaischānas-šwehti. No Birawā:
katara spēhleschāna. No Kufemes: fahš gada rashojumi. No Zgaumu ju-
males: darbi preefš karneeteem. No Aijascheem: flimneetu nams. No
Abelli: šepfawiba. No Kownas: nelaimigs atgahdijums. No Charfowas:
ewainotee. No Kafanes: fawmatneeki.
Kara-siņas. Ufšemes siņas. No Franrijas: Tjehrs. No Romas:
pahwešs. No Amerikas: uguns-grehts.
Peelikumā. Familijas noslepumi. Grandi un seedi.

Saunahs siņas.

No Rīgā. Šurp us Rīgu ir atwesti 96 ewainotee ir
kautizeem pee Plewnas un Schiplas. Ewainotee karēwji
tika us bahnufi no zeeniga gubernatora lūnga, no generata
Simenowa lūnga un ziteem lūngeem fagaiditi un us flim-
neetu rateem un neshlawahm aishwesti.

— Rā „Rig. Btg.“ sino, tad ta no rahšs eezelta komi-
šija preefš bahšotaju (wehletaju) rullu fastahdišchānas preefš
nohtamas pilšehetu aishahwu wehleschānas ir fawu darbu
beigufe. Rullu ir no rahšs eesneegti Widšemes gubernatoram
un riks, tad buhs apšiprinati, zaur gubernijas teefu preefš
pilšehetas darishchānahm isfludinati. Jf mineeteem rulleem re-
bšams, ka Rīgā efoht pawifam lahdi 5200 bahšotaju (weh-
letaju), taš ir tahdu, kam ir wehleschānas teefiba.

— Pee II. prehmiju isloheschānas tai 1. Septemberi krita
leelakee winnešti us šchahdeem numureem:

200,000 rubl. us Nr.	9530—7
75,000 " " "	19377—8
40,000 " " "	12033—11
25,000 " " "	14291—9

3 winnešti no 10,000 rubl. us Nr. 7685—16, 2883—9,
3995—33. 5 winnešti no 8,000 rubl. us Nr. 2783—37,
16545—45, 8266—28, 14100—50, 15485—6.

No Rijewas. Rahdas dahmas fawā ischēlfirdibā par Turku
wangineeteem tā nomaldijuschāhs, ka fahšufchās naudu lašht
preefš tabakas, faldumeem un gahrdumeem, ar ko lai wa-
retu fawus wifai mišlotohs Turcijas pazeenah un pameeloht.
Schahda ne-appedhūmiga ahštišchānahs, ka prohtams, pee katra
prahšiga žilwēka fahžehla ihgunumu, jo wif Turku wangi-
neeki, kas us Kreewiju atwesti, wifur teef peenahkami ap-
lohtpi, tā ka dahšam labam Turkam wangibā dauds labaki
lahjahs nēla dšmitenē kur ne gohšdigi pa-čht nedabuja.

No Berlīnes. Starp politikas-wihreem ispausta ta waloda,

ka Wahrijas keisars, šhmejotees us meera-flehgšchānu starp
Turziju un Kreewiju, efoht tohs wahrdus teizis: Mans ra-
dineeks, Kreewijas Keisars, newar flehgt un neshlēgs ahtraki
meeru, lihšs wifsch fawu mehri nebuhs pilnigi fahneedšis.

No Montenegras. Starp fchi numura kara-sinahm jaw
peeminejam, ka Montenegreeschi eenehmufchi Rikšitschu; fche wehl
peeminam, ka tai 28tā Augustā Montenegreeschi Rikšitschā
eegahjuschi ar faweem pulkeem. Montenegras firštene ar fawu
dehlu trohnamantineeku us Rikšitschu aishraufschu. Rā no
Zetinjēs teef širohts, tad tai 28tā Augustā 5000 Turki, if
Podgorizas nahšdami, ušbrufschu Serbijas Deenwidus roh-
beschahm, bet Montenegreeschi Turkus duhšchigi fagaidija, tohs
fakahwa, tā ka teem ar leeleem pametumeem bija ja-aitahpjahs.
— 3000 Montenegreeschi dohdahs pret Trebinji.

No Konstantinopeles. Turki arweenu wehl tura tahs ze-
ribas, ka Schiplas zeta-weetu dabufchoht Kreeweem aineht.
Tikai beidsamā laitā fahš fchihš zeribas jušt, kur pateefas
siņas no Schiplas atnahšufchās, ka Turkeem wairs nebuhs
ešpehšams, Schipku uswareht. Zaur fchihm sinahm fahš
wineem wifa duhšcha fahšfult.

No Amerikas. Par Marmonu tizibas galwu tika eezelšs
Presidents Dšhons Tailors.

Telegrafa siņas.

No Peterburgas tai 1. Septemberi. Uf kara-darbeem pee
Plewnas šhmejotees teef širohts: Tai 30. Augustā muhfeji
12 stundas apšchahwa Plewnu un tad šturmedami dewahs us
preefšchu. Pret wafaru muhfeji eenehma 3 apzeetinajumus
deenwidus pufē un uswareja Gritwizu, pee tam 2 karohgus
un 5 leelgabalus eeguhdami. Muhfejem krita: generalis
Dobrowolffkis un pallawneeks Schlütters. — Tai 31. Au-
gustā eefahlahs gar wifu lihniju leelgabalu šchahschāna no
jauna. Muhfeji palika eeguhtās weetās. Tai fihwā kautinā
no 30. Augustā muhfejem bija 5000 ewainotu.

No Londones tai 30. Augustā. Anglijas waldbiba pa-
gehrejufe no Greakijas waldbibas, lai ta apfohlotees Turzijai
karu nepeefaziht. Greakijas waldbiba šchahdu pagehreschānu
atraidijufe fazidama, ka wina zaur nekahdeem apfohlijumeem
fawu pastahwibu newarohht aprohbeshohht.

No Bukarestes tai 30. Augustā. Rumenijas firštis islaidis
rakstu, kurā isflaidrohts, kapehž wifsch Turzijai karu peeteizis.

Gelshemes sinas.

No Migas. Ta fche Migā notureta dahrsneežibas leetu istahde tika festdeenu tai 27. Augustā atklasta un ohtreenu tai 30. Augustā flehgtā. Istahde bija tohti smuki isriškota, neween daschadus koshchus stahdus un jaukas pukas dabuja redseht, ari ziti isgresnojumi un koshchumi bija redsami. Dahrsā bija cetaita struhglu aka, kuras uhdens-krājumā bija eelaisis rohnis, kas tur aplahrt peldeja. Istahde tika stipri apmekleta, kā to fchahdi flaitki peerahda: festdeenu ir bijušchi 600 apmekletaju, fwehtdeenu — 2200, pirmdeenu — 6000 un ohtdeenu — 3400, tā ka pa istahdes laiku kahdi 12000 zilweli istahdi apmeklejušchi. Schis kreetnais lauschu flaitks peerahda, ka dahrsneežibas leetu istahdei to draugu netruhst. — Kā fawā laikā sinojam un kā ari sludinajumos bija lafams, tad minetas istahdes laikā, prohti pirmdeenu, tika notureta semkophju fapulze no semkophibas un wispahr derigas beedribas preefch Deenwidus-Widsemes. Uf scho fapulzi bija atrahkuschchi kahdi 40 lihds 50 lauzineeki. Schini fapulze tureja preefchlasijumus, no kureem ihpafchi tas no R. Thomfon kunga turetais preefchlasijums pahr zetamahm semkophju beedribahm peeminams.

No Bauskas apgabala mums peesuhthts fchahds raksts: Schi gada Mahjas weefa 21mā numurā ir atrohdamas raksts: „No Kursemes, Reschbaumuischas pagasta,“ ar parakstu: J. Kaktins, — un tāpat ari fch. g. Mahjas weefa 31. num. ir raksts: „No Bauskas aprinka,“ ar parakstu: Mahrtinsch Lapša. Tad nu tadeht, kā Bauskas aprinki ari weena Reschbaumuischa atrohdaht, un ka fcheem abeem raksteeneem weenads faturs un ferde ir, tad tas tihri tā isklafahs, it kā kad fchee abi raksteeni weens un tas pats notikums buhtu, lai gan katrs raksts pa fawu zelu eet. — Daschi Mahjas weefa lasitaji scho abu raksteenu pateesiba ari nemas negrib tizeht, bet dohma, ka fchee til esohht isdohmajumi, un kahda Reschbaumuischas faimneeka un wina meitas nepateesiga apwainofchana un nopelofchana, — ka scho abeju raksteenu farakstitaji weens un tas pats esohht, — lai gan apafsch katra fawads paraksts, un ka abi paraksti ne ihsto rakstitaju norahda, bet ka tee til peenemti wahrdi esohht. — Tapeh; tad nu zour scho raksteenu luhdsam un usaiznajam mineto rakstu rakstitajus J. Kaktins (?) un Mahrtinu (?) Lapša k. k. ahtratajā laikā zaur Mahjas weefi mums, Mahjas weefa lasitajem isskaidroht un aprahbiht, — fur tee minete Mahjas weefa 21. un 31. num. aprakstitee notikumi ir atgadijufchees, — kā to faimneeku un wina meitu nosauz, un — ka katra, mineto rakstu farakstitaji, katrs fawis ihpats wihrs ir, — jo pateesibu stahstihht un apleezinahht nekās newar leegt un neleeds; un mehš, Mahjas weefa lasitaji gan drihtstam pagchreht, kahdu sinojumu pateesibas peerahdichanu, ko awises isdaudfina. — Tad til ari mehš, Mahjas weefa lasitaji, fahksim tizeht, ka minetee raksteeni fch. g. Mahjas weefa 21. un 31. numurā ir pateesigi notikumi un ne wis isdohmati meli un pasakas, zaur ko apsinami zilweli un familija neslawā un negohdā likti tohp; — un tad mehš ari sinasim, ka mineto rakstu farakstitaji ir ari pateesigi, katrs fawis ihpats gohda wihrs, kas nekannahs un nebahdahs pateesibu it klaiji peerahdiht un apstiprinahht. Kahdu pateesibu nihlodamu Mahjas weefa lasitaju wahrdā:

A. Reekstinsch.

No Jelgawas. Mihlais „Mahjas weefi“ Tu kā ihst

Latweefchu draugs buhdams, preezajees lihds ar teem preezi-geem un behdajees ar teem behdigeem. Tadeht ari newaru atklast, tew fawis preekus ne-istezis, ko es fwehtdeen Jelgawā uf brihwlaifchanas-fwehtkeem peedfihwoju. Lai gan festdeenas nakti stipris leetus, warenai wehtrai puhfchoht, sem gahsahs, zaur ko zeti bija pa dauds dublaini palikuschchi, un tavat ari fwehtdeenā stipra auka ar tumfcheem padebescheem lidinajahs, tad tomehr mehš ar fawu wezeni, behro aifjubguschchi, laidam uf Jelgawu. Schi atradu til dauds weefu preefchā, kā nemas ta flitka laika deht nebiju zerejis redseht. Laitam ta stipra wehtra buhs winus no malu malahm uf Jelgawu atdsimufe. Schirkenhefera dahrsā dsirdeju daschu kreetnu runu, pastarpam dsedafchānu un spehlefchānu. Tā tas laiks bija it nemanohht aistezejis. Tē man wezene atgahdina, ka laiks buhschoht uf teateri laiftees. Es ar winai paklaufiju un tā nu abi aifgahjam uf teateri. Tē atkal bija tikdauds tahs publikas, ka newareju wairs preefch tahs weetas bifei dabuht, fur gribeju. Jil es, kā jaw teatera nepratejs, waru fpreest, tad akteeri spehleja itin brangi. Jhpafchi mana wezene newareja deefgan issmeetees par to wezo wihru ar to kaschoku. Vep; teatera beigahm nogahjam abi ar wezeni uf balli, pafkatitees kā tee jaunee tur palustejahs. Man ar reij tahda luste usnahja, ka wezeni usaiznaju ari drufku padanzohht. Bet ta man neklaufija, fazidama, ka muhs ziti isfmeefchoht, jo mehš jaw neprohtht. Tā tad ar paliku meera. Mandagā laidam ar wezeni mahjā. Buhtu gan smalkati fchohs fwehtkus aprakstijis, bet tew jaw to kara-sinu deht nebuhs dauds ruhmes, tadeht peetika. Es Tew faku mihlais „Mahjas weefi“ fchee fwehtki man paliks ilgi peeminā.

Wezais Undfcha.

No Zihrawas. (Kurseme netahku no Wisputes pilsehtas) Zihrawā tai 31mā Jūli tizis teateris spehlehts kara-eevainoteem par labu.

No Kursemes pafneeds „Mit. Btg.“ fchahdas sinas pahr fchi gada raschojumeem Kurseme: rudsu fawahfchana gandriht wifur Kurseme ir beigta, tikai retās weetas wehla leetus deht, reds wehl rudsus uf laukeem stahwam. Nudsi zaur zaurim nemoht labi isdewufchees, ihpafchi Jaunjelgawas, Dohbeles un Zukumas aprinkās. Puhri (kweefchi), kas ari leekahs brangi isdewufchees, gandriht wifur ir fawahkti. Wafarajas eewahfchana wehl naw fahkta un kā rahdahs, tad wafaraja kā ari kartupeli fchogad buhs brangi no-auguschchi. — Kā no Zukumas un Jaunjelgawas teel sinohts, tad no waldbibas ir atkauts cetaitihht Zukumā un Jaunjelgawā apgahdaschanas-komitejas preefch kara-wihru truhstumu zeesdamahm familijahm. Zukumā ir par apgahdaschanas komitejas preefchneezi baroneete v. Gahn un Jaunjelgawā par apg. komitejas preefchneeku birgermeister Wliellen.

No Igauņu juhrmales. Merrektilles bahdes weefseem, fchihš wafaras leetaina laika deht, bija dascha stundina istabā japa-wada. Kahda gahpafcha to eewehrodama, bija bahdes-weefu dahmas usaiznajufe, lai leelā kuhres (ahrsfeschanas)-namā fapulzejotees un tur kahdu stundinu kara-eevainoteem par labu strahdajohht, faifchkus un zitas wajadfigas leetas preefch eewainoteem fagatawodamas. Tad ari fchim pascham noluhlam par labu tika isrihkotas konzertes, teateri u. t. pr., pee lam ari kaiminu bahdes weetas peebeedrojahs. Tai 19. Augustā tika istahditas tahs leetas, ko bija uf kahdu wihfi fagahdajuschchi. Naudas bija eenahzis 1683 rubl. 49½ kop., fa-

gahdatas bija taks waijadfigahs leetas preefch 20 flimneeku gultahm, tad bija eegahdatas 20 dsels-gultas, 2 weschanas-rati, 1 kists tehjas, 10 pudu zutura, 10 pudu tabakas un par 300 rubl. sahles. Wifas schihs leetas kiffchoht fuhrtas uf Rowkafiju tureenahs kareiwjeem.

No Nijafcheem. Ka fchejeenes deenas awife fino, tad wairaf Lehburgas gruntneeki un rentneeki usbuhwejuschi flimneeku namu, kura griboht usaemt un kohpt sawus peederigohs, kas tagadeja kara taktu eewainoti; flimneeku nama wadischanu usneemes Nijafchu leellungs Dr. v. Brehm. Sawu darbu pabeiguschi minetei gruntneeki un rentneeki bija greesufchees pee „Sarkana krusa“ Lehrpatas weetigas komitejas ar luhfchanu, lai isgahdatu, ka wiau draudses eewainotee kareineeki nu taktu wiau paschu ahrteschanu un kohpfchanu nodohti. Us to Dr. v. Brehm k. dabujis no Lehrpatas weetigas komitejas schahdu atibildi: „Kad ihpascha eewainotu peesuhfichanas eerikte uf Baltijas gubernahm wehl naw nodibinata, tad luhdseju wehleschana zaur scho komiteju gan tagad tuhliit newaretu tapt ipildita; bet tomehr fchi komiteja tahdu labu un derigu nodohmu newaredama atstah ne-atfihitu un eewehrodama luhdseju zilwezibas mihlestibas jenteenus preefch „Sarkana krusa“ beedribas, luhds Juchs, augsti gohdahs lungas, teem luhdsejeem dariht sinamu scha raksta faturu un wineem isfaziht firfnigu pateizibu.“ Upafsch fchi raksta palstijees: Preses Saburowa.

No Abelli (Kownas gubernija) teel sirohts, ka tur pagahjuscha fwehtdeenah Kasimirfchekas mesha breefwiga fleplawiba nodarita. Tschetri Kreewu semneeki likufchi kahdu schihdu Ahbramu Bowsche, kam mallas pahrdohschana bijufe ustizeta, zaur to turpat Kursemē pee rohbeschahm sem Annas-muischas dsihwodamu semneeku Kasimiru Bazawu, kuru schihds pasinis, mesha eewilinaht. Kad nu schihds zaur mineto semneeku Bazawu mesha bija eewilinahts, tad Kreewi schihdam riklli pahrgreesufchi. Bazaws isteizis scho fleplawibu sawam tehnam, kas ir pagasta wejakais Annas muischa. Tehws to tuhliit nodewis teefai. Lai gan Bazaws isteizis, kura weeta schihds nonahwehts, tad tomehr lihki tikai zetortdeenah atradufchi. Trihs no fleplawahm jaw peektdeenu dabuti rohta un festdeenah paschu leelako fleplawu, Afanazu Wikitu, Kalkuhnu stanija nofehufchi un nodewufchi teefahm. Sleplawibu isdarijufchi, gribedami atreebtees, ka schihds fleplawas mallas sahdsibas deht pee teefahm apfuhdsejis.

No Kownas. Nesen atpakal kahdai feewai uf zela usbruka wehris. Lehgeri stahwedams wireneeks pawehleja diweem salbateem, lai steidjotees feewu glahbt un ja zitadi newarohht, tad lai uf wehesi schanjoht. Weens no wineem metahs ar bajonei wehrim wirfu, gribedams to fabaidiht; bet wina ohtris beedris, schihds no dsimuma, peelahdeja slintu un schahwa. Lattam bija ta fabihjees, ka newareja riktigi nomehrleht un schaudams aisschahwa garam, pee tam zaur sawu schahweetu diwi salbatas lehgeri eewainodams. Weens no eewainoteem esohht gruhhti fashauts.

No Charkowas. Tai 27. Augustā no rihta tika pa dselszeli uf Charkowu atwesti 1 wireneeks un 411 saldati, kas lantinas pee Schiplas un Plewnas tikufchi eewainoti. Starp eewainoteem ari atrohnahs tas pasihstamais un flawenais Michailows, kas Serbu-Turku kara weens pats 12 Turkus apfahwis; wianam ir kreisa kahja eewainota. Atwestee eewai-

notee tika flimneeku namas nodohti. — Tai 28ta Augustā tika Charkowā eeswehtihis jaunais flimneeku nams, kas no „Sarkana krusa“ beedribas un no pilsschetas ir preefch eewainoteem kara-wihreem tizis usbuhwehts. Schim flimneeku namam ir 225 gultas.

No Kasanes. Pee semes-fargu nemfchanas deenastā notikahs schahds atgadijums: Kasanet bija jadohd 158 semes-fargi. Nonemfchanas deenā fanahja til dauds sawwatneeku, prohti 156, ta ka tikai 2 peekruhta pee dohdama flaila. Gefahkumā nebija masi brihumi, ka til dauds to sawwatneeku bija faradufchees, kas paschi no sawas wasas deenestā gribejuschi eestahtees; bet tuwakt to leetu ismelledami atrada, ka kahdi bagati kaufmani, lai wiau dehlineem nebushtu deenastā ja-estahjahs, bija par naudu sawwatneekus uspirkufchi, prohti wini bija teem naudu dewufchi, kas par sawwatneekem bija peeteikuschees. Ka no tureenahs teel sirohts, tad minetei kaufmani preefch fchi mehrka isdewufchi 21,000 rublu.

Kara sinas.

Jaw wairaf nefa nedela pagahjufe, kur Turki sahka muhsu kara-pulkeem usbrukt. Turki bija nodohmajufchi, no abahm pusehm usbrukdami, muhsjeus uf Simnizu faspesht kohpa, bet tas wineem ne-isdewahs, jo pee Plewnas muhsjei wiau usbrufschanu neween atfita atpakal, bet wehlat sahka Turkeem pascheem usbrukt, ta to turpmat paschaki sinosim. Turpreti pee Lomas Turkeem labaki gahja, lai gan wini nefa eewehrojama naw pasrahdajufchi, prohti tur wini ar leelateem pulkeem muhsjeem usbruka, ta ka muhsjei leelakā kantinas newareja eelaistees un tamdeht atfahpahs, lihds spehkus peedabufchi warehs Turkeem peenahltami preti stahtees. Tas bija uf Lomas kreiso pusē; uf Lomas labo pusi Turki nefa swariga nepanahja, jo gandrihf wifur wiau usbrufschanas tika atfistas atpakal. Ka jaw minejam, tad Turku usbrufschanas newejahs, tapehz ka wineem pee Plewnas ne-isdewahs. Pahre kantineem pee Plewnas waram schahdas sinas pasneegt.

Tai 19. Augustā, ka jaw isgahjuscha numurā peeminejam, Turki no seemela-rihta puses raudsija muhsjeem usbrukt, kas pee Belifchates, Staplewizas un Dglakas bija nometuschees un apzeetinajufchees. Muhsjei scho usbrufschanu atfita atpakal un atdsina Turkus sawas fkanstes atpakal. Ka rahdahs, tad schini kantinā Numenijas kara-pulki naw nehmuufchi dalibu, ka to daschas awises bij sinojufchas. Numenijas kara-pulki esohht kahdu juhdsi atfahfu bijufchi. Tai 22. Augustā Turki usbruka muhsjeem uf Selwi pusi, bet tika fakauti un dsenati lihds Lowfchaj (Lowazei), kuru pilsschetu tad muhsjei eenehma. Kad nu muhsjei neween Turku usbrufschanas bija atfikuschi, bet ari Lowfchu eenehmuufchi, tad wini fataifijahs Turkeem usbrukt pee Plewnas. Taks lihds 30kam Augustam atuahfufchas telegrafa-sinas, kas uf Plewnas kara-darbeem simejahs, ir schahdas: Tai 25. Augustā muhsu kara-pulki peegahja pee Plewnas un to nakti pehz tam ustaisija baterijas uf kalnajeem, kas eslehdh Turkus apzeetinajumus. Tai 26. Augustā muhsjei eefahla ar leelgabaleem (Turku apzeetinajumus) apschaudiht un schahwa wifu deenu. Tai 27. Augustā muhsu baterijas peenahja tuwaku Plewnai. Wifu deenu tika schauts un pret wakarū muhsu pulku kreisais spahrs eenehma tohs Plewnas deenwidus puse buhdamohs kalnajs un muhsu labais spahrs Turku apzeetinajumeem tuwojahs uf 600 lihds 700 afu. Muhsjei pee tam eenehma Wejche-

wizas zeemu. Muhfeji pee tam mas lo saudejufchi. Tai 28. Augustä leelgabalu fchauſchana atkal fahlahs.

— Gefam tahfaki par kautineem pee Plewnas ſinojam, mums ari kahds wahrds fakams no Montenegreeſcheem. Kä laſtajeem atminams, tad Montenegreeſchi Turku kara-ſpehfu fafahwa un ij fawas walſis rohbeſchahm iſdina ahrä. Ar to nu buhſchigeem Montenegreeſcheem nepeetika, wini fahta Turkeem uſbrukt ahrpuſ fawas walſis (Montenegras) rohbeſchahm. Wini rohbeſchu tuwumä atrohnahs Turku zeetohlfniſ Nittſiſcha. Scho zeetohlfni nu Montenegreeſchi aplenza. Tagad pa telegraſu atnahluſchas ſinas, ka Nittſiſchas zeetohlfniſ Montenegreeſcheem padeweſs. Kä prohtams, tad Mantenegreeſcheem pahre ſchi zeetohlfſchana eeguſchannu leels preeks, ta tad ari Betinjſes pilſfehktä no preela pahre ſcho uſwareſchannu ar leelgabaleem ſchahwuſchi un ar baſnizas pulſſeneem ſwanijuſchi. Turzijas waldbiba redſedama, ka wina Montenegru neſpehſj pahrwareht, efoht nodohmajufe ar Montenegru meeru flehgt. Baj Montenegra ar Turziju eelaidifeſs meeru flehgt, to ihſti newar ſinaht; bet ja Turzijas waldbiba winai leelus labumus atkautu, tad warbuht wina ari meerä dohtohs. Pahre ſcho buhſchannu janogaida turpmaſas ſinas.

— Kä no Konſtantinopeles teel ſinohts, tad Greekija ar Serbiju efoht noſlehguſe ſawſtarpigu nolihgunnu, prohti ka weena par ohtru tureſchotees, jo abas efoht pahreleezinajuſchahs, ka winahm karſch uſ wiſadu wiſſi ar Turziju buhſchoht jaſahl.

— Turzijas waldbiba atkal aiſnehmufe naudu, kahdus 15 milionus r. muhfu nauda rehſinajoht, lai wina waretu daſchus wajadſigus parahdus atlihdsinaht un Amerikä aiſmalſaht fawus tur paſtelletohs kara-erohtſchus. Kä jaw laſtajeem ſinams, tad Turzijas waldbiba atrohnahs leela naudas truhziba.

— Schi kahdas ſinas uſſihmeſim no kara-lauka Aſija. Tai 26. Augustä muhfu ſawwalneeki ij jachtneeku pulka uſbruka Muklara-ſaſchahs lehgerim, pee tam kahdus 60 eenaidneekus apſandami, un atpaſak nahldami Turkuſ, kas wineem paſak dſinahs, til tahtu aiſwilinaja, ka tee lihds muhfu kara-pulkam nonahza, kas paſlehpees tur ſtahweja. Schis kara-pulks nu fanehma paſak dſihdamohs eenaidneekus un tohs ſtipri fafahwa, ta ka teem bija dauds ſaldatu japauſaude. Tapat ap Suchum-Kaleh, lo muhfeji Turkeem atnehmufchi, muhfeji Turkuſ arweemu tahfaki atdſen atpaſak.

— Generalis Tſchernajewſ, kas bija uſ Aſijas kara-lauku aiſdeweſs, gribedams tur kahdu weetu kara-deenaſtä dabuht, ne-efoht nelahdu weetu dabujis un aiſdeweſs atpaſak uſ Ziſiſi, no kureenas dohſchotees uſ Wiatigorſku.

— Pahre Turku ſemes-fargeem jeb militſcheem atrohdam ſchahdas ſinas ahrſemes awiſes: No tahs deenas rehſinajoht, kur Turzija uſ karu ſahla dohmaht, ari eefahluſchi dohmaht un gahdaht par ſemes-fargu jeb militſchu fafauſchannu, ze-redami zaur to kara-ſpehklus ohrtik pawairoht. Uſ tam ſihmejotees ſultans iſlaidis pawehli, uſ kahdu wiſſi tautas militſchi faſtahdami. Behz ſchihſ pawehles militſchi teel faſtahditi 1) ij wiſeem Turzijas pawalſneekem, kas zaur naudu no ſaldatu deenaſta atpiruſchees; 2) ij tahdeem, kas wehl lohſes naw wilkuſchi un ta tad pee reſerwes wehl naw peeſkaiſiti; 3) ij tahdeem, kas pee kara-wihreem peeder, bet wehl naw deenaſtä fafaukti; 4) ij tahdeem, kas deenaſta-wezumu wehl naw faſneeguſchi; 5) ij tahdeem, kas wezaki par 40 gadeem. Wiſi ſchee ſemes-fargi teel eedaliti 2 ſchikras. Birnas ſchikras ſemes-fargi teel peeſkaiſiti pee lahrigeem kara-wihreem un teel

pa kara-lauku uſ kara-lauku ſubiti. Dhtras ſchikras ſemes-fargi teel iſleetati preekſch ſemes apfargafchanaſ. Tee, ihſuma fanemti, buhtu tee noſajjumi, pehz kureem Turzija fawus militſchus faſtahda.

— Bahzijas weatneeks, Neufas prinzis, un Franzijas weatneeks Grafs Mui (Mouh) Konſtantinopelä eefneeguſchi rakſtu pee Turzijas waldbibu, kura wini pagehr, lai Turzijas waldbiba noſpreſto ſohdu iſpildoht pee Salonikas noſeedſneekem (prohti pee teem noſeedſneekem, kas ſawä laikä Bahzijas un Franzijas konſulus Salonikä nolahwa un kureus Turzijas waldbiba noteefaja uſ peezeem gadeem zeetumä fehdeht. Schi ſtrahpe naw pee mineteem noſeedſneekem iſpildita, jo tureenas gubernators ſchohs no zeetuma iſlaidis un tee tagad ſwabadi pa Saloniku aplahet ſtaiga). Turzijas waldbiba ſchi leeta tohti newatſhkama, bet lo lai wina dara, winai tatſchu jagahda, ka noſeedſneeki teel ſohditi, lai wina gan zaur to faweem muhamedanu pawalſneekem ihgnumu ſazels. — Tapat Greekijas waldbiba aiſlaiduſe pee Giropas leelwalſtim rakſtu, kura wina iſſaka, ka Turzijas waldbiba neſpehjoht fawus pawalſneekus no breeſmu darbeem attureht. Ja jo eewehrojama weeta ſchini rakſtä ſkan ta: „Giropa newar atſiaht ne-eewehrotu, ka Turzijas waldbiba neko wairs ne-eſpehſj par faweem pawalſneekem, ta ka pawalſtſes ir pilniga beſwaldbiba un ka teeſas — waj nu ij neſpehziſas jeb waj tiſſchä prahtä — tahdu kuhtribu (pee noſeedſneeku apſtrahpeſchanaſ) rahda, kas lihdsinajahs palihdsibai noſeedſneekem. Ta iſtureſchanaſ, ka Turku teeſas iſturejahs pret breeſmu-darbu nodaritajeem Kawarna, deſgan ſklaidri peerahda, ka teeſas turahs uſ muhamedanu noſeedſneeku puſi. Ne-efam nodohmajufchi (ta ſaka Greekijas waldbiba ſawä rakſtä), pret Turzijas waldbibu zell ſuhdsibu preekſchä; bet mehſ ne-eewehrotum fawus peenahkumus, ja mehſ no fawas puſes fawu baſſi nepazeltum, lai waretum Giropu dariht uſmanigu uſ tahm leelahm breeſmahm, kahdas kriſtiguee atrohnahs Turzija. Greeku tauta ir ſem breeſmigahm ſpaidiſchanaſhm un pahreſtibahm ſinajuſe fawu tautibu uſtaupiht un paſargahht. Giropas waldbibas pret ſchahdu nebuſchannu newar palikt par beſdarbigahm ſkaiſitajahm, winahm peenahlahs weenotees uſ ſchahs nebuſchanaſ apſpeeſchannu, lai breeſmas un pahreſtibas jo leelakä plaſchumä ne-iſplaittohs.“

— Pahre kara-notikumeem runajoht mums ari japeemin, ka ahrſemes awiſes fahlufchahs ſpreekt un rakſiht pahre meera-nolihgſchannu ſtarp Kreewiju un Turziju, bet daſchahs no winahm drihſ atſina, ka ſchim brihſcham no meera dereſchanaſ naw nela lo runaht. Tä par peemehru „Kelnes awiſe“ ſaka, ka iſpaustas ſinas pahre meera nolihgſchannu efoht beſ kahda ihſta pamata. Schahdas ſinas pa leelakai daſak efoht iſpaustas no Anglijas, lai waretu Bahziju dabuht uſ fawu puſi; bet ſchini leetä Bahzija gan Anglijai nepeebeedrofees, jo lai gan Bahzija meeru grib, tad tomehr wina nelad Kreewiju uſ meeru nepeerunahs, ja zaur meera-ſlehgſchannu Kreewijas labumi jeb gohds tiktü aiſlarti. Bahzija, ſihmejotees uſ Kreewu-Turku karu, ir fawu ſinamu ſtahwolli eenehmufe, prohti to ſtahwolli, tamehr uſ Kreewijas puſi turetees, lihds ta fawu nolikko mehrti Kreewu-Turku kara panahluſe. Griboht jeb negriboht Anglijai tas ja-ahſiht. — Kä jaw minejam, tad Anglija labpraht runa no meera dereſchanaſ un to ari Anglu leela awiſe „Teims“ darijuſe. Kad Kreewi bija Lowazi (Lowtſchu) eenehmufchi, tad mineta awiſe „Teims“ ſcho kara-panahkumu

peeminedama, issazija tahs dohmas, la Anglijai wajjadsetu ar zitu walstju palihdibu raudsicht Kreewiju ar Turziju fameerinaht; bet schihs dohmas nekur naw peekritejus atradufchas. Belgijas leela awise („Nord“) stahjabs „Deimfei“ preti, fazidama, la pehz tikdauds asinu isleefchanas buhtu meera-nolihgšana bes lahdahm leelahm pahrgrohsifchanahm tihri smeeliga leeta. Tas buhtu tikpat Anglijai la ari zitahm Siropas walstim, ihpaschi Kreewijai par gohda aistifchanu, ja gribetu meeru flehgt us bijufchahs Konstantinopeles konserenzes pamaateem, kuru Turzija pahrgalwigi toreis atraidija, Siropas labu prahtu atstundama. Ja „Deims“ grib, la tas is winas rafsia faprotams, lai meeru pehz minetas konserenzes nosazijumeem noslehd, tad tahda gribešana ir tihri aplamiba. Ja wajjabehs meeru nosleht jeb ar ziteem wahrdeem fakohht: ja tas brihdis buhs atnahzis, kur meers buhs flehdjams, tad ari nolihgumi tiks fastahbiti, sem kureem ar Turziju buhs meers flehdjams. Ta spreesch ahrsemes awises par ispausto meera derefchanu. Buhtu ari pawisam ne-isskaidrojama leeta, ja bes lahdahm eewehrojama pahrgrohsibahm gribetu ar Turziju meeru flehgt. Schis karsch tatschu ar Turziju fahkis, lai kristigohs Turzijas pawalineeus waretu no Turku warmahzibas pafargahht un atswabinahht, tapehz tatschu newar ar Turziju tahdu meeru nosleht, kur wis pa wezam paliktu.

Tahlaki pahre kara-notikumeem runajohht mums wehl ja-peemin, la pa telegrafu ta sira atnahkuse, la muhfeji Plewnu eewehmufchi, pee lam Turki lahdu 12,000 saldatus pasaudejufchi (eewainotohs un sawangotohs lohpa flaitohht). Ahrsemes awises spreesch, la ar Plewnas uswarefchanu tas brihdis atnahzis, kur Serbija un Greekija pee kara-darbeem nemfchoht dalibu. Pahre Plewnas eewehmufchanu naw no muhsu waldbibas pufes wehl nekahdas sinas peenahkufchas, tad tomehr naw jafchaubahs, la Plewna buhs eewemta. Kreewu awise „Рѣсск. Ивв.“ pajneedi pahre Plewnu schahdas sinas: Plewnas pilsehta atrohdaht pee leelzeta, kas no Rusfchulak wed us Soffju, Griwigas-upes klajuma. No schejeenes iset dauds swarigu zetu, prohti us Soffju, us Nikopoli, us Trajanu un beidsiht ari us Tironu pa Lowazi (Lowtschu) un Selwi. Plewna ir lohht eewehrojama par widuzi plafcham semlohpibas gabalam. Midhats-Pascha, kas Plewnas swaru preefch semlohpibas un tirdsneezibas bija atfinis, gribeja eetaisht dselstzetu, kas Plewnu ar Donawu faweenoja. Wajjadfigee darbi preefch tam bija fahkti, 20,000 Bulgari weda wajjadfigohs kohfus no Balkana, te tika Midhats-Pascha no fawa amata la tureenahs general-gubernators atzeltis un darbi, kuri wehl tagad redsami, palika stahwoht. Plewna ir 17,000 eedfihwneeki, kas 3000 namos dsihwo un kuru starpā tilai 1627 muhamedani atrohnaht. Plewna ir labi eeriktheht pilsehtas flimneeku namis un daschas kristigo un muhamedanu floblas. Si schim ihfahm sirahm redsams, la Plewnas eewehmufchana preefch muhfejem no leela swara.

— No kara-lauka Afsija waram wehl schahdas sinas pafneegt: Generalis Terkufawos pa telegrafu atkaidis sinu, la tai nakti no 25ta us 26to Augustu lahdi 200 Turku laupitaji usbrukufchi Kigilikas un Gulidjes zeemeem. Wini pahrehlahs par upi, usbruka Skardasabanahs zeemam un sche apahwa 27 Armenefchus, pee tam 2 nelaimigohs breefmigi mohjidami un weenu 7 gadus un weenu 12 gadus wezu sehau neschehligi fadurftidami un falapadami. 50 Tamantschi stahjabs laupitajeem preti, fakahwa tohs un aisdina prohjam.

Diwi fotnas (finti) kasaki, to sinahht dabujufchi, dsinahs teem palak. Weens Turks un 3 Paschibozuki tika noschauti un 12 tika sawangoti. Salaupitahs mantas tika laupitajeem atkementas. Mums krita 2 kasaki un 2 tika eewainoti.

Ahrsemes sinas.

No Franzijas. Ka jaw isgahjufcha numura sinojam, tad Franzija saudejuse fawu kreetnako un gudrako walsts wihru, wezo Tjehru. Tjehrs bija ta fakohht republikaneefchu galwa un republikas waldbibas kreetnaka stute jeb atspaida. Waj nu republikaneefchu partija bes Tjehra spehs weenprahtigi kohpa faturetees un ta tad weenoteem spehkeem preti stahtees republikas pretineekeem, to sinams schim brihscham neweens newar eepreefchu nosaziht, bet tas gan zerams, la republikaneefchi raudsichs zil spehdami kohpa turetees, lai no faweeem pretineekeem netiktu pahrwahreti. Gambetta, kas tagad afsuhdschis, la kahda runa esohht Mak-Mahonam gohdu aistahris, tagad stahw teefas preefcha. Kad winsch dsirdeja, la Tjehrs miris, tad eefahluma lohht dohmigs palizis, labi sinadams, ko republikaneefchu partija zaur Tjehra mirfchanu saudejufi; bet driht apdohmajees, la behdashanahs mirufcho nepezejels, bet turpreti pee darbeem jakerahs, lai Tjehra politika tiktu ustureta, jo ta buhtu ta labala gohdashana un pateiziba, ko republikaneefchi fawam us muhschigo dufu aigahjufcham wadonim waretu parahdiht. Gambetta, kas lihds schim bija zentigo republikaneefchu wadonis, negriboht republikaneefchu wifpahrigo wadifchanu uswemtees, bet esohht teizis, lai republikaneefchi Grewi nemoht few par wadoni. — Mak-Mahona stahwohtis gan drufzin drohschaks palizis zaur Tjehra mirfchanu, tomehr wehl newar nosaziht, zil ilgi winsch par republikas preefchneeku warehs turetees.

— Ka jaw isgahjufcha numura sinojam, tad Tjehram tika no waldbibas pufes behres isrihtotas. Schihs behres tikufchas leeliskam fwehtitas. Pee Tjehra kapa tikufchas runas turetas, no kurahm ta jo eewehrojama bija ta, ko Schihl Simons turejis. Winsch fawā runa peemineja nelaika (Tjehra) dsihwes gahjumu un to daridams us tam norahdija, la Tjehrs weenu-mehr usihtigi pehz pateefibas dsinees un ar ihstu mihlestibu fawai tehwijai kalpojis. Tjehra politikas zenteenus peeminejis Schihl Simons isskaidroja wina publiaus pa Bruhschu-Frantfchu karu. Sihmejotees us Tjehra atkashpachanahs no republikas preefchneeka amata 1873-cha gada winsch fazija, la Tjehrs toreis buhtu warejis par preefchneeku palik, ja winsch til buhtu gribejis; winsch buhtu jaw gadu preefch tam warejis few likt eezelt par preefchneeku us wifu muhschu, ja winsch to til buhtu gribejis; bet winsch palika pee ta pamata likuma, ko few bija nolizis, la tehwijas labums stahw augstaki par pascha labumu. Wina draugi wareja winam faziht ko gribedami, winsch no fawa preefchneeka amata atkashpahs, un tatschu winsch palika ta fakohht kas garigais Franzijas politikas wadonis, jo kas negahja pee wina padohma prasitees un kas ari padohma nedabuja? Pat ahrsemes politikas wihri, kas Franzija nonahza, neweens nekawejahs, wezo Tjehru apmekleht un pahre politiku ar wina farunatees. Tjehrs, taifnibu fakohht, ir tas ihstais Frantfchu tautas atswabinatajs un tagadejs republikas dibinatajs. Frantfchu tauta winam lihds schim ir klaukfufe un wina padohmu darbos pahrwahrtis, ko winsch mums dewa, fazidams: „tas gudratais paleel tas uswaretajs.“ Un ta ari es, fazija Schihl Simons, faku

fawam us muhshigo dufu aigahjuscham draugam ardeewas, furu es til augsti gohdaju un firfnigu draudfibu kohpu. Un sché runadams ari issaku ardeewas wina draugu weeta, kas no firds-fahpehm pahraemti paschi nespehji runaht. — Samu runu beigdams Echihl Simons issauza ardeewas wezam Ljehram, tam slawenam wehsturneekam, tam brühwibas-lareiwjam, tam pirmam republikas preekschneekam. Wiñi ahrsemes weetneeki, kas to brühdi Parihse atradabs, bija us behrehm atnahlfuschi.

No Romas. Ar weza pahwesta weselibu efoht pawisam wahji, ta la neweenu wairs pee farunaschanas nepeelaifchoht; dohma, la wairs nebuhs ilgs dshwotajs. Pahwesta ahrste, kas lihds schim wiau ar leelu uszihhibu kohpis un ahrstejis, tagad no deenasta atlaisis. Ka dsird, tad wiau no deenasta atlaidufchi tadehl, la wiasch efoht isplahpajis awischneekem ko pah pahwesta weselibu, par ko nedrihtsteja pastahstih; jo kardinattem un jesuitem faws nodohms pee tam, kapeh; wiai grib spleni tureht pahwesta weselibas buhschanu.

No Amerikas. Nujorka tai 22tra Augusta bijis leels uguns-grehks, pee lam dands zilweku dshwibas aigahjuschas bohja. Nododsis klaweeru jabrikis. Sahjis degt pulksten 10 no rihta un kahdi 200 strahdneeki bijuschi nama pa to laiku. Uguns til ahtri isplahtijuschs, la strahdneeki naw eefpehjuschi glahbtees. Dauds is scheem nelaimigeem strahdneekem lehja is lohgeem, pee lam kahdi 30 tikufchi gruhti eewainoti. Saka, la kahdi 50 efoht fadegufchi. Pee schi uguns-grehka nodeguschas 38 mahjas. Skahe sneedfotees lihds 1 1/2 milioneem.

No Mahes Seemelu-Amerika) teel sinohs, Marmonu tizibas pahrwaldiba nodohsa 12 wezakeem, ta nosaukteem „apustuleem.“ Ka lastajeem sinams, tad Marmoni turahs pee kristigas hizibas, bet dshwo us Turku wihs, weens wihs wairaf seewas apnemdams. Daschi awischneeki spreesch, la Marmonu tiziba driht isnihlfchoht, kapeh; la winas stingrais wadonis un preekschneeks miris, la to jaw sinojam, un laikam tahdu wihru wairs nedabuschoht, kas Marmonus spehtu fatureht.

Par kahrtibu (Disciplin) skohlā.

(Pa datai peh; E. Doet Volksschul-Unterricht.)

Ruhstom: 1. Kas ir kahrtiba? un 2. Ka to panahstom?
1. Kas ir kahrtiba?

Gesim kahda skohlā paslatitees. — Skohlotaaji buhdami eefim tal papreeksch pee skohlotaaja, melbesimees la gribam ari wina buhschanu apstatih un ko mahzitees. Apstatikom papreeksch skohlotaaja pascha dshwollu. — Ak, ta te wifs isslatahs! Sinesktu rihli karajahs pee greefsteem un kaktis, istabas leetas — wifs ir schur un tur ismests — issaults. u. t. pr. Wisaplahrt azis metufchi, atpuhschamees un gaidam us skohlotaaju, waj tas jaw stundu neslehgs, bet neta, kas to dohs!? — Nu — kas laikam uszihhibs skohlotaajs ir, kas garatas stundas dohd, neta preekscha raktihis. Driht lihds pufohrt stundam gaidijuschi, taf peldigi eeraugam skohlotaaju. — Sa-weizinajuschees, luhdsam lai muhsu deht nekawejahs, mehs wehletumees ari wina darba-lantu redseht. — Rittigi! Cetam. — Sweizinajam behrms, schee daschi — muhsu fweizinaschanu sanemdami — atruh; ar' preti, — laikam jautri to nedrihtst dariht, no skohlalunga bihdamees, tad schis ar' ir nakt; bet paleel tapat la bijuschi, daschs us galwu usmetees gut nu raksta; jits fehsh, ar ohtru kahju ahrpuf benka; dascham galwa nekemmeta; rohkas, un mute netihras; meite-nehm galwas fita istaba lafatsde eerungatas. Muna tu ar kahdu kahdu wahru, tas greefsh-tew muguru wirsu, pasmetjahs un neta ne-atbild. Prafa skohlotaajs pats kahdam to, tas tapat palikdams — ja fina — atbildi dohd; skohlotaajs pats fatruhzees buhdams, to paschu atbildi atjauno, kameht zitu jautaschanu fadohma. Bet

leelakais behrnu pulks, azis un mutes atwehrusch, us mums slatahs, nema; neklausdamees ko paschu skohlotaajs tur runa. — Peh; beigta darba wiasch mums parahdih; ari zitas behrnu istabas. — Ak, un la wehl te isslatahs! Maises garohsas un faktu galwas, tukshas stohdas un drufas ir us lohgeem. Behrmu gultas ir la zuhku miga fajaultas un ar dukteem peenehsfatas u. t. pr. Jesita sehdufchees dohsimees — paschol! — Nu warefim weens ohtram ussaut; Waj ta nu ir kahrtiba?!!

Pag, bet es nu taf esmu no zeta nugahjis, es sohlijohs stahsiht, kas kahrtiba ir! — Nu — kas ar lihds feheteem stahstijumu neta-eelahs, ta ir kahrtiba.

Laba kahrtiba (Disciplin) ir nohtiga skohlal mahzibas grunte. Pirmais un derigatais lihdsellis, kas skohlal darbu weizina, ir laba kahrtiba. So skohlotaaji, wezi un jauni, (fata Boes), tam no tam nelahda juschana naw un bes tahdas, gadu peh; gada, deenu no deenas — strahdadami — pawada, nema; nemanidami, la wiau preekscha stahw zaur'urbis trauks, kura wiai gan uszihhibi uhdent eelej, bet tani mas paleel. Pee labas kahrtibas peeder wifs, zaur ko skohlal dshwe darbiba us punktu peh; noliktahm formahm (preekschrafsiteem) teel rihlota. Wina aijnem skohlneetus un prohti: to usweschanohs, to walobu un to dalibas nemfchanu pee mahzibas. Ta lihds wina aijnem ari skohlotaaju, wina usweschanohs un wadifchanu.

Apstatikom behrnu pulzinu, kas no jauna skohlā sapulzejees un mahzimees to radinaht kahrtiba un darboschana.

Scho nepanahstom ar sturmi, bet tehdnā gara. — Skohlotaajs tahdam pulzinam newarehs wis ar nopeetnu isslatu stahtees un tuhli darbu usdoht, zaur to tifs behrna jautriba awspeesta un tas — dsirdebams to pulku perschu jeb bihbeles-stahstu, kas jaemahzotees, buhs wifu preeku un lusti, kas wiam warbuht preeksch tam us skohlū bij — pasaudesis. Sahs nu skohlotaajs wehl wiau spihdsinaht, tad naw eemahzitees, tad tas nema; wairs nesdsirdehs skohlotaaja usmudinashanu, wina dohmas un prahis buhs tika; „mahja.“ Mahja, tur ar ziteem behrneem fawa wata wateja spehletees, ak zif labi tur bij! — Wedih; nu mahte wiau atpatat atkal skohlā — ak tu afaru leeschana. Zistftees la tad pee tanschanas wed.

Skohlotaaja peenahstoms gan buhs: Behrmu preekscha ar smaididamu seju stahtees. Ar smaidifchanu un peemihhibu behrms pee few winaht un labinaht, lai tee, la mahja pee tehma un mahtes, ta skohlā pee skohlotaaja, ar preezigu zeribu un drohschibu peeglauschahs. — „Behrni mhle til padewigl, til firfnigt, zif flitti gan tas buhs tohs turejis, fureu tee eemhd.“ (S. Paul). Behrna zeribas nebuhs awspeest, bet jautriinaht. — Buhs labi, tad skohlotaajs behrnam, kas baitodamees wina preekscha stahw, fajih; pr. pr.: Pehertiti! Waj sin' ar' tur tu nu est atwesis? Nu tas warbuht lehti nesinahs to dariht, atbildiht waj ne, taf peh; kaunedamees un stohmidamees, skohlotaajam muguru greefis — fajih;: Skohlā. — Nu rittigi gan skohlā! — Klausees Pehertit', flatees us mani, ko es teikschu: Mahja tu ar pirts Markschu un Schwernas Pehzi ween tratoji, tilpat gudris bij un paliti, bet tad tu nu te skohlā fahst mahzitees, eta gudris wihs tu peh; buhs!

Behrmu wahrdus skohlotaajs praftjis, usmudinahs tohs wehl: Lai drohschi atbild un us to puf, ar ko runa, neta; muguru negreefsh, bet tam taini wirsu slatahs. — Ja behrni naw peh; kahrtas plahschos, tad tas jarihko. Us to jaluhko, la mafee ar angstakas fahiras behrneem ween maifiti nesefsch, bet taf jatauf — kamehr ir eefpehjam — pascheem, weenam ar ohtru peh; patifschanas lohpa sehdeht. — Lai behrni — tillihds to pagehr — us reij mahjabs pallausht, ir tuhli darba fahlumā wata; dshgs, teem, ja kahda laiziga stunda ir, tapat beakds buhdameem, eefpehjamus stingroschanas gabalus list isdariht, la: wifseem usreis mahwu pazeltees, labo, kreiso, abas rohkas gaisā zelt, ar tahfelt, grifeli, grahmatu ar' tapat dariht.

„Japeemin: Schahdat wifinaschanai un labinaschanai wajaga ari rohbeschu, pee dascha behrna it driht war notift, la tas pahrdrohschiba un flintumā peenemahs. — War notift, ta kahdam gohdajamam wihram, kas teljis, tas wiam efoht fehhl, la faweem apalschneekem par dauds dsh; nodewees.“

Stoblotaja azis katra krihdi lai katru behrnu reds. Nebuhs gan, tad behrni klusu meen ir, bet jastata ari la wina fehsh. Waj — la raskitschanas stundas — gramata jeb tahsele taisni preelshu, waj ar kruhtim us galdu negut, la raskitamo tura; — zitadi behrns fawu weselebu ari maitahs. Ja behrnam ar rohlahim netaas naw darams, lai tur' tahs salittas us galdu, — fehsh taisni. Lai wina azis no stoblotaja nenogreeschahs, tad stoblotaja wahrdi behrna auffs un stoblotaja dedsiha behrna firdi weetu atradihs.

Nepeezeeeschami ir wajadsihs la — ja prasschana ir listta — titai tas, jeb tee — no la tad to pagehr — atbildi dohd, bet tas to fina, lai zaur pirsta zelschenu gan sismi dohd un tad atbild, stahwu pazetahs. Tapat, ja behrneem no stoblotaja pascha, jeb swescha, fweizinaschana jasanem, buhs teem wiseem stahwu pazetees.

2. Ra to panahstam?

Ra gan wifu scho behrneem zeechi eeradinahs? Laikam gan ne zitadi la buhs weenumehr us to jastata, waj tas, kas fazihis, ari teel pildihts. Buhs zeechi us to jastata: Waj taisni fehsh, waj tihras tahseles, gramatas, waj pilnigds teikumds — stahwu pazehluschees — atbild, waj sismi — tad jautaschenu sin' atbildiht — zaur pirsta pazelschenu dohd. Jastata, waj ihpachti behrnu rohlahs ir tihras, waj wih tihrigs; waj naw meitenes fawas galwas ar lakateem farungajuschas? — u. t. pr.

„Waj nebuhtu derigi, swarigatohs punktus, no lahtibas ffohla pee feenas usshmetus, preelsh behrnu azim tureht?“ — Nemstam to paschu, kas fazihis, wehl reis par scheterehm preelshu:

1. Ra radinastim behrnus — preelsh stohlas darba schachanas — lahtiba un klusiba? Lai behrnu dohmas zaur trachschenu, preelsh stundu schachanas, netittu isjauktas un tee peelshajiga tikumiga usweschanu radinatohs, ir teem lahbas 5 minutes preelsh ribta stundas schachanas jaw klases istaba jafapulsejahs un klusiba, kaut ne katram sawa plazi, nahdamu stundu eewehrojohht — apalsch usrauga pahrschachanas — us stoblotaju jagaida.

„Schu japeemin: Birno stundu — la ar' katris stoblotajs tal dara — buhs tas peenastims, ar Deewa luhgchenu eesahht. Schi waretu pehz manahm dohmahm notikt: tad tahda perfehina, kas us tahs stundas darbu simejahs, ir dseedata, tad zitu perfehina nolasschenu, jeb ar' no stoblotaja pascha watigi, ihst un saprohtami isrumatas luhgchanas wahredeem. No gaeu luhgchenu preelshu schachanas — fur behrns usmanibu saude — laikam tat ir jafargajahs.“

2. Ra radinastim behrnus lahtiba un peelshajiga istureschanu stunda? Ra jaw agrati minehts, stoblotaja pirmahs darbs ir, azis meht us katru behrnu un wehra nemt, waj tas taisni fehsh; waj stoblotaju no azim ne-istahsch; waj drehbes lahtiba un tihras; waj ari dohmas pee ta ir, kas jastahda. Ir tas eesahls wehra nemt, tad nebuhs to atlaist, lamehr teescham teel ispidihts. Newis katru reisi ar fazischenu, bet ari ar azu usmeschenu behrnam buhs to finahht pildiht. — Naw pee behrneem wairs mineta lahtiba, statahs tee zitur fur aptahrt, jeb ar rohlahim un lahjahm darbojahs, tad nebuhs wis wajadsihs kad stoblotajs ar wahredeem apfauts un ta mahzischenu jauzihs, bet peetiks ar mawu klusu-zeechenu jeb titai staitchenu. Behrns tuhlt nomanahs, to stoblotajs ar to grib panahht. Dauds runaschana un apfautschana behrnu titai jajanz. Meeriga, aprohbeshota, stoblotaja istureschanahs pahernalda ar weeglibu leelu pulku behrnu un ussur meeru, klusbu un lahtibu.

3. Ra radinastim behrnus usmaniba, uszihtiba un passchachana? Buhs nepeezeeeschami wajadsihs, la stoblotajs pats katru nahsdanu stundu eewehrohs un us to ta fataischees, la wiasch behrnam wifu, pehz ta eespehjas un famanas, warehs preelshu zelt; — tad behrns ar wifu firdi buhs mahzibat klahht. Tad atbilde staidri un pilnigi us prasschenu — la steens us steeni — pehz lahtas tiks dohta un tas tad pazilahs behrna prahtu un dshs to ar steigchenu pee usmanibas un uszihtibas. Kad behrnam preets un wehleschachans us mahzischanohs tiks mohdinahht, tad wiasch pats nesinadams tiks — ta fatohht — dshis us to darbu;

ta panahstam pee behrneem uszihtibu! — Kad behrns pee uszihtibas nahzis, dshshees tad pats no few, negliht raskiht, bes adohma to stahstihht u. t. pr., bet lai wiasch ari mahzahs passchahht, — nedriht tam, ari pascha schtumu nelo atstahht, kas pee ta nederigs buhtu. Ir zeechu rohku ar' paschi masee behrni jawalda, lai wifu rittigi un peelshajigi pilda. Nebuhs nelad kaut to pawehleht jeb aisleegt, to newar un neleel ispidiht! Ir pawehle dohta, tad ari nebuhs wis to miho lutelliti eewehroht, bet wifus, apalsch tahs pawehles stahwedamus, la weenu un to paschu pilditaju usstahstihht. — Behrnam, lai tas buhtu lahds, nebuhs sehdeht, isturetees, atbildeht — ta la wiam patihht, bet tam buhs fewi mahzehl waldiht. Wina pascha prahtam wajaga tik laustam.

„Sums nebuhs mihsstibas seedus ween eepohht, ari kuhnas un neleestigohs pascha prahta sarus nogreest, lai tee faules-starus ne-aistur.“ (Sean Paul).

Gefim pee pehdigohs scheterites: 4. Ra radinastim behrnus walodas attihstichana?

„Pateest, tu est weens no teem; jo pee tawas walodas war temt passiht!“ Mat. ew. 26, 73. — Pateest, tu est ffohla to mahzhees! Ta war tahdam usfautt, kas waloda ir attihstihht. Tadeht behrnus wajaga ari waloda audseht. Tadeht jatura, lai staidri un tihri runa, wahrdus ar walodu usfwer, katru atbildi rittigi un pilnigi us jautaschenu dohd, la ne ar dascheem, klusu un stohmidamees ween atbild. Lai behrni paschi mahzahs runahht un dohmaht, ir no leela swara, la katru wahrdu — kas titai laiku panem — stoblotajs pats aptur. Stoblotaja pascha ihfa un staidra runa radina behrnu, wifu ihst fawas dohmas fanemt, — spehzina un stiprina wina dohmu aplohtu. — Wifu, to behrns war fazihht, lai stoblotajs nesafa; to tas atrohht, lai schis nedohht.

Gan ari jastna la geuhti schtumu ir no katra atmira dshsteeles schilt — un la aprohbeshohhts un knaps tas laika gabals ir, kur behrnam lai wifu to peefawina! — Bet la Goethe faka: „Usweschachans ir speegelis, fur katris fawu bildi rahda!“ — Schacham tad zit un la mas eespehjas scho speegeli pee muhsu mihskeem behrneem kohht un puzehl! — Tas wifu labakt tad buhs eespehjas, kad eewehroht to ap. Pahw. Tihum, 2, 7. raskta: „Parahdees pats wifas malas la weeschahime eelsh la-beem darbeem, eelsh stipras, staidreas un gohdigas mahzibas!“ un „lai muhsu paschu gaischiba spihd kauschu preelshu.“

C. Albering.

Sino pahrschachana usfautteem Nigâ.

Fehlaba-basniza: andeles-komijis Johann Friedr. Dklar Lyra ar Karolini Amaliju Klafen. Stahrmans Simon Alwoht ar Matildi Tilder. Lappirers Karl Adolf Pirozzi ar Bertu Kadner. Salvats biletneeks Ulrich Johann Koch ar Katarihni Doroteu Wiedermann. Undeles-komijis Josef Konst. Wilhelm Brinckert ar Luisi Friederiku Henrietti Schneider.

Pehtera- un Dohmes-basniza: atflehgu kalejs Eduard Christ. Peter Wiegandt ar Emiliju Johannu Hagen. Strahdneeks Gottfrieds Georg Medmer ar Dahrti Seemel. Barons Anatol v. Heyking-Nugenbach ar Olga Gertrudi Wilhelmini Hill. Atflehgu kalejs Michaels Hermann Ketrkat ar Annu Luisi Nafs.

Gertrudes-basniza: salvats biletneeks Frijis Lepliht ar Trihni Bergmann. Strahdneeks Julius Friedrich Christian Peters ar Friederiku Stotmann. Kaufmans Jahnis Draudin ar Gewu Rainin.

Jesus-basniza: sulainis Aleksander Eduard Grauberg ar Annu Middeg.

Jahnu-basniza: fainneeks Jakob Schulz ar Annu Blumberg. Konditors Aleksander Johann Jurgensohn ar Hedwigu Mariju Gersl. Fabriku strahdneeks Peter Bidel ar Annu Janfomsky. Kutscheris Jahn Eglisht ar Minnu Ballohd. Kaufmans Anfs Dindohn ar Minnu Luisi Hhbol.

Lihst 1. September pee Nigâs atnahluschi 2563 fugt un aishajuschu 2327 fugt.

Atbildebams redaktors Ernst Platez.

Sludinafchanas.

Par eewehroſchannu.

Kentineeki un ſaimneeki, kuri grīb linſehlaas un linus pahrodoht, war, kad wini uſdohd ſamū adreſti, linu jeb fehlū prohoit un to daudjumu, jik ir preefſch pahrodoſchānas, pahr wīnu preehmu tabš augſkalahs ženas beſ maſſas dabuht ſināht Niter-eelā Nr. 26., fehtā 1 trepi augſti pee Lagjdina.

Grahmatu-uhtrupe.

Pehz žeen. ſogtei-terſas ſpreeduma tiks trefſchdeen tai 7tā September ſch. g. pulkſt. 5 pehz puſd. manā uhtrupes-ruhme, Marſtal-eelā Nr. 26 leelata data

latwiſku-grahmatu

no daſchada ſatura, pret tuhlit ſamaſſu wairak-fohlitajeem pahrodohta.

Jh. Geertz, pilſſehſtas aſhionatorš.

Rupat ka no drukas iſnahza

W. Stahlberga

historijas mahziſchānas wadonis.

Latweeſchu walodā pahrtulfohts

no

G. A. Schwech,

Kujenes draudſes ſtohlmeiſtera.

L. baka.

Wezu laiku historija.

Maſſa 20 l. un dabujama Nigā pee grahmatu pahrdeweja J. Denbnera Rohp-eelā Nr. 3.

Skohlas-katkifmis,

ko pehz Mahitina Lutera ſwehtas mahziabas ar iſ-ſtahiſſichānu ſaraktiſtiš

Wilhelm Walter,

Krimuldas mahziabz,

trefſcha drike, jauna octogrāfiſa, ſtiprōs wahkōš, par 30 l. gabalā ir dabujams Schuatenburga drukatawā Nigā, Marſtal-eelā Nr. 5.

Swehtdeenā, 11. September 1877.

Skulbergeeſchu (Maſ-Salazē)

pagasſt-nama eeſwehtifchana.

- I. Atklahta eeſwehtifchana, no pulkſt. 2 pehz puſdeenās;
II. Konzerte, no pulkſt. 4 pehz puſdeenās un
III. pehz konzertes weehigs-wakars un danzoſchana pee labas muſikas.
Konzertes un weehiga wakara biketes tai deenā dabujamas pee kaſeš.

Konzerte.

Ta uſ 28to Auguſtu nolikta, beſ ſikta laika deht nenotureta konzerte Dauder tunga dahſā (Wald-ſchloſchen) itš ſcho ſwehtdeenū tai 4tā September pulkſten 2 notureta jaumbuhwejamai Triſhweenibās baſnizai par labu. Damslūgits „Dohann Kriſtoph“ aſbrauz no ſkēla pulkſten 1. Konzertes biketes uſ tuga dabujamas; tam konzertes bikete, tam braulſchānas biketes newaijaga.

Grantes- un akmexu-wedeſi

atrohd darbu pee

Albert Drescher,

ſelgawas Nhr-Nigā leelā-eelā Nr. 4.

Tai 2. Auguſt ſch. g. ir Balmeerā weeni ſwaheli ar kamſoleem un maiſu, eeſbnehts ar J. R. uſ ſweſcha weſuma aiſmireſti ſiſuſch. Deel lūgits, tehs nowoht Balmeerā Eren l. kohdē.

Ar ſcho daru ſinamu, ka no 24. Auguſt ſcho gada eeſahſſichū Nigā ahrſteht. Dſihwoju Maſſa-was Nhr-Nigā maſā Jeſuabalnizās eelā Nr. 13, 1 trepi augſti. Nūnas-ſtundas buhš no 8-10 rihtā un no 4-5 pehz puſdeenās.

M. Pohrt,

bijufchais Jaun-Beerbalgas un Dſehrbenes dr. dakteris.

Tagad eeſ dſihwoju pilſſehſtas Kalku-eelā, Val-tina namā Nr. 6, fehtā weenu trepi augſti.

A. Webers,

hofgerichtes un rahtes adwokatš.

Been. publikai

žaur ſcho laiſni ſiroju, ka tagad dſihwoju

Kauf-eelā Nr. 8.

Nūnas-ſtundas preefſch puſd. no pulkſt. 10 lihoš 12 un pehz puſd. no pulkſt. 3 lihoš 4.

Fr. Weber,

ſohbu-ahrſte.

Saunas meitas

war ſtrohdereſchānu, mehra nemſchānu un ſchuhſchānu uſ maſhines kreetni un gruntigi eeſahſtitees un war tuhlit peeteittees pee dahmu-ſtrohdereenes Kondenss, leelā Rehnim-eelā Nr. 26, 1 trepi augſti pa labo roſhu.

Deeneſta-meita

war weetu dabuht ſelgawas Nhr-Nigā Tohra ſalnā Garimana elkas ſabreki pee Luzing jaunkundſes.

Gohdiga meita preefſch lehta un iſta-bas, war tuhlit weetu dabuht Krimuldas Saunā muſiſhā.

Mahzeklis no ſemehm

ar labahm leezibas-ſihmehm, kas ſkaidri ſaproht Latweeſchu un Weiſchu walodu, war peeteittees pee

S. Hegold,

linu-andelmanis ſelgawas Nhr-Nigā uſ Waupſas leelzeta Nr. 27.

Dimi jauni žilweki, kureem paſiſtohs par bekeereem ſimahzitees, war peeteittees leelā Rehnim-eelā Nr. 9.

Kuſſcheris ar labahm leezibas-ſihmehm, kas proht labi braukt, war labu weetu dabuht leelā Maſſawas-eelā Nr. 122, pee pee Jh. Plawneef.

Ar wehſtiſchānu, ka winneſti wehſalāis lihoš 15. Dezember ſch. g. iſnemamit, jo žitabi wini kitišs beedriſat apakar, tohz wiſeem muſhu ba-gati ſidewuſchahs baſara laiſneem wejzinatajeem žaur ſcho wiſſiſtalāis paldees iſſažihts.

Žehſu L. L. B. baſara komiteia.

Dſihwokla pahrmāniſchāna.

Žanni žilweki

teel preefſch Junkeru-ſkohlas un preefſch wiſahm žitahm augſſatāhm un ſemalahm kara-ſkohlahm preefſch eeſamena gruntigi ſagatawoti un ari penſionā peenemti. Klābtatas ſinas Saunahs- un Zuhmanu-eelū ſihwi, Meiſa namā Nr. 38.

Tukumā

taps tas tai 5. September ſchi gadā noturams gada-tirguš tai 12. Sep-tember noturehts.

Tukumā, tai 25. Auguſt 1877.

No jenjures atwehſehis. Nigā, 2. September 1877.

Drihtehis un dabujams pee bāſchu- un grahmatu-driktetaja Genſ. Wates, Nigā, pee Wehtera baſnizās.

Bruhſetas Peterburgas ſamanas ir par 50 rbl. pahrodoſdamas leelā Mel-fander-eelā Nr. 16.

Nigas Latweeſchū teateris.

Swehtdeen 4. September 1877.

Atklaſchānas iſrahdifchāna:

Gertrude.

Statu-luga 4 zehleendš no Marijas Pehſſchen. (ſchi luga tape 1871. gadā no Nig. Latw beedr. ſinatnibas-komiſijas ar gohda-algu krohnetā.)

Maſſa tā arweenu.

Sahkums pulkſten 7 1/2 wakarā.

Teatera komiſſia.

ſtrohdernu palihdſibas-beedriba

dara ſaweem beedreem ſinamu, ka tai 11. Septem-ber ſch. g. tiks

leela ſapulze

notureta pulkſten 10 preefſch puſdeenās Jaſna gil-des namā, kur gada rehknamš tiks preefſchā la-ſihs un pehz tam, tā arweenu eeſmaſſaſchāna preti nemta un jauni beedri uſnemti. Tai 18. September ſch. g. tiks beedribas žehſchānas balle ar danzoſchānu tureta, kur beedri teel uſaizinati dalibu lihoš nemt; beedreem maſſahs: kungeem tā ari kundſehm par biketi 30 l.; ſweſchēe lungi, žaur beedreem eeſweſt, maſſa 50. l. f. Danzoſchāna ſahſſtees pulkſten 8 wakarā un beigs ſes pulkſt. 3 no rihta.

Preefſchneeziba.

ſcha gada 31. Auguſt ir kaſhōš nepaſiſtamš jaunekliš ſchejeenes Dhgres krohgā weenu ſilgani-ſtumu lehti wibejā augumā eebrāuzis, pats iſgahis teidams, tā pehz pahrt ſtundahm aital atnahſſehht, bet naw lihoš ſchm atnahzis. Kad jadohma, tā ſchi

kehwe ir ſagta,

tad tohz wīnas daſchſahrtigs ihpaſchneekš uſaſji-nahis, wehſalāis lihoš 1. Oktobar ſch. g. ar wai-jaſigabam leezibahm ſchē peebſiſtees.

ſſchākiles pagaiſta-waldiba, 1. September 1877. Bag. wezaſāis: J. Kahrling.

50 rbl. pateizibas-algu

dabuhš tas, kas taſh ſagtas leetas tai nakti no 17. uſ 18to Auguſt war peerahdiht, tā: weena tumſch-bruhna kehwe leelums 2 arſchinas 2 weſchōšs, uſ patac teiſo kaſhu noſtrihſehſts, lihoš ar weenu krewu aiſuhgu, lohš pee kaſjahm ar ahdu ap-ſihs, tā ari weenas engliſchu ſchoras ar melnahm ſpraſohſehm. Wahgt pakata uſ ſeberehm, tumſchſil-lakeerit ar kaula ballahm ſriſhpahm oſdereiti un ar kaſu abahm iſſiſti. Wiſas manas wehrtiba 320 rbl. Peeteiſchānahs Nabeſmuſiſhā pee J. Peter-ſohn pee Rimbalcheem.

29. Auguſt rihtā ſila Weile-krohga ſiary pulkſten 3 un 5 no rihta noſagta weena

peleka ahbolaina kehwe

ar wīnu aiſuhgu, wehrtiba 120 rbl., krehpes un aſte gaiſht; wahgt uſ dſelſs aſhm un ſpahrnaim. Kas ſcho ſihmetu lehti atdohtu jeb kaſhu ſtra-ſtohtu, kur ta atwohahz, tas dabu 20 rbl. patei-zibas-algas no Deel-Straupes Biſgal ſaimneeta M. Noſit.

Tai nakti no 25ta uſ 26. Auguſt ſch. g. ir Ba-baſchu Jaunſemneeku ſaimneekam ſihman Eirikam no ganibahm noſagti dimi ſregt, no kureem weens baſka ſpalwā wibejā augumā keewu kaſtu, wehrtiba kaſtus 30 rbl., 17 gabus wez, un ohtis gaiſhts bruhns ehſelēis ar melna aſtm un krehpehm, wez 2 gabu, wehrtiba kaſtus 100 rbl. — Kas pahrt ſihcem ſagteem ſtegeem warim ſtatoras ſinas doht, tas dabuhš 25 rbl. pateizibas-algu pee Ba-baſchu pagaiſta waldibās.

No polzejas atwehſehis.

Tē klāht peelikums ar ſludinaſchānahm.

Sludināšanas.

Sina par jaunu andeles-weetu.

Zaur šāo es īstīnoju, tā es 1mā September šā. g. Zehfu pilsētiā, Peterfona namā, pēe tīrgus plātšā, jaunu andeles-weetu ešmu atwehēis sem tašs firmas

Rīgas kantoris „Sintia“ C. G. Schuchardt,

kur līnu-sehklas, līni, labīda u. t. j. pr. tīks uspirkta un tā P. Pluhm k. par fāwū dālnieku un andeles-waditaju ešmu ezehlis. — Wīram pilnwaru (Vollmacht) dohdams, atwehlu, šāo jaunu andeles-weetu zeentījamās publikās labprāhtīgai eewehroschanaī un apšohohs tuellāht, wīwai ar pēz eespeh-šānās angštāht zenāht un gohīgu apdeeneschānu pretī nāht

C. G. Schuchardt, „Sintia“ Rīgas kantors.

Pēe sīhm. Wāna adrese Rīgā ir: C. G. Schuchardt, Peterburgas Ahr-Rīgā, leelā Smilšchū-eelā Nr. 18. tuwū pēe Kreewu bārnīzās.

Kowās guberā, Nowoaleksandrowiskās aprīkī nī Kursemes rohbeschāht, Katīschka muišā pēeberīga grašam Tīshenhausenam, tīks no 11ta April 1878ta gāba īfrentetas kāhdās 13 lohpu-muišchās un prohī:

	Sēmas daubjums		Sēmas sehja		Ganību daubjums	Atkātums no dīešs. werstīs.	Īppasāht labumi.
	defetīnās.	puhrāwectās.	defetīnās.	puhrāwectās.			
Julijanowa pufmūtšā	120	46	60	14			
Stomehni	240 ² / ₃	99 ¹ / ₂	40	5			
Wīsofījowor	240	124	200	20			
Wīderowščīschīfna	110	68	100	17			
Lūkschīt	286 ² / ₃	145 ¹ / ₂	100	13			
Ignakīno	139 ² / ₃	70	100	11			
Dānīsta	343 ² / ₃	202	250	25			brankūhīs
Dofchle	151	81	13	15			
Lāfche	197 ¹ / ₂	88	10	15			
Strobīschīt	320	159	120	11			
Wīwīnīschīt	210 ² / ₃	117	60	16			
Komfch	333 ² / ₃	151 ¹ / ₂	150	12			
Petrāschīschīt	106	55 ¹ / ₂	20	90			

Wolthgūmūš war dabūt sīnāht pēe Katīschkī muišchās pāhrwāldības, kas atrohchās kāhdās 12 werstēs no Abelī dīešs-zeka stānīzās. 1

Par eewehroschānu.

Wīseem draugēm un pašīstāmeem dāwū sīnamu, tā ešmu to mahju-weetu 1

Jānwa Lawa
 (Wēfer lūnga mahjā Peterb. Ahr-Rīgā Dīrnawu-eelā № 59) no 1. Julī šā. g. uschēmīs. Wīhtīstas gultās ar labu apdeeneschānu, tā ari labus stālus tā zītur nekūr atrohāmī, sohlbānās, lūhdū lāpni mānt apmelleht. Wīfus swētzīnadams pāleku ar zeentīschānu
Jakob Gawer.

„Pēe Anfera.“

Jānais Kōkūms Jāunelgawā pāhdohd sālī, zūkurn, tehju īf Dēlowa magāstīnēs, īfreesp un seepu-sāhles, Kōrkalkī, anīna pēhrwes preešč dīstāht ar pamāhīschānu no Wēterīchā bohdes Rīgā, gatāwū wāhritu pērnīz un mālts māhlderu kōfha pēhrwes, atmēnu-ohgles, lohgu sīklu, wīzādās tabaku-sortes, zīgarns un pāpīrosus, tā ari Angl. aushāmohs deegus rīfīgus numurus, ar dāubš zīlās pēzes par wīslēhtāto zēnu un rīktīgu sīwaru. 1

Isaak Heymann.

Walmeerā!

Frischs raugs īr dabūjams
Dr. W. Wüllerer
 material-prezu, wīhnu, spīrtu un pēhrwju-bohdē, bījūtchā meesneeka Zāc k. namā Nr. 90. 1

Līnu- un pakulu-dījās

wīfōs numurōs teel pāhdohās
B. Eugen Schnakenburga
 kantohrī Rīgā,
 leelā Pīls-eelā № 1, pretī bīrščān namam.
 1875ta un 1876. gāda.

Kaufmān-
 jas

mineral-
 uhdenus

Kreewījās īstohs Kefaru-wīhnuš

pēedāhwa pēz zēnu-rahdītāja
C. W. Schweinfurth,
 pretī bīrščāt. 1

No mānās Jelgawās Ahr-Rīgā, (Pāhrdāngawā) III. kwartālā Lohrsakālānā sēw polīzejas № 49 atrohnamās fabrika grūntēs ešmu nodohmājis to pēe Bāufkas šāhofejās un Wēhdīstīrnawu-eelā atrohnamo grūntegābatu no kāhdāht 9000 kwadrātu akm pāhdohht wāj wīfu jeb pā dālahm. Pīrzejī war pāht to kāhtakās sīnās dabūt mānā fabrika kaujēhtohrī Ernst Plātes k. dīktu namā. 5

W a l k a.

Sāweem zeent. andeles-draugēm zaur šāo sītoju, tā es
 leelū dāwū Dīstāfowās dīeltāno sājāhtu,
 bes tān wīfās sīrgu-lectas wīslābāto sortī un
labu wīlnu
 ešmu dabūjis un pāhdohdu par wīslēhtāhtu zēnāhtm leelumā un māsumā. 3

Morīz Nīemann.

Wohres dīrnawās, Nītaures draubšē teel wādmāla pēz Wāhšjemes jāunatās erīkles wēlta un pēfeta. 1

No Wīdsems Komītejas rīter-namā teel zaur šāo apļeezīnāhts, tā no 28. Julī šā. g. īr šāhdās dāwānās rīterščāftes-lānzēlējā, par labu tagādējā kārā eewānōteem un sīmeem karewījeem, tītuschās fanemtas:

- 1) Zaur kollektī Wēhrfones dr. . . . 96 r. 3 k. bes tān wēhl 3 palās ar aubēllā leetāht.
- 2) No Pārtules pagāstā 4 " 52 "
- 3) No Krawkēneeschū pagāstā 46 " 71 "
- 4) No Wēhterupes dr. zaur bārnīzās preeščān. A. von Pīstohstors leel. 52 " 48 "
- 5) No Rūjenes mahj. muišchās pag. 17 " 46 "
- 6) Zaur grafu Berg no Sagnīzes dr. 130 " — "
- 7) Genāhtums zaur kāhdū teatera-īrahbīschānu Rīsohnē 50 " — "
- 8) No Lh. barona Mengden kollekte no Wēkes dr. 100 " — "
- 9) No mahj. Wāllera no Wālmēerās Wāhju un Latwēeschū dr. sīrj fūseem 23 rbl. 63 kap. no Dufurm. pagāstā 40 " — "
- 10) No Ledemān-muišch. sīādrā nāudā un trīšs palāgi un 9 kreelī. 7 " 18 "
- 11) No Leelwāhdēs muišchās 12 " — "
- 12) No Pēhburgas-Turāidās bārnīzās-preeščān. 10 " — "
- 13) No Schwerin lūnga 5 " — "
- 14) No kāhdās jāunās beedribās Tūnnel Nr. 6 tāi 13. Augūst šā. g. 5 " — "
- 15) No Wlojas Latwēeschū dr. wēena pāta ar wēschū.

Kohpā 576 r. 38 k.

Pāwīsam kohpā ar agrāteem

14278 rbl. 40 kap.

Rīgā rīternamā, tāi 26. Augūst 1877.

Pūlštēnu-tāifitāja

Joh. G. Kundt'a

pūlštēnu-bohde, Sīrgu- un Smilšchū-eelū stubrī, jītāht pretī Wēdītāchā bohdei Kalkū-eelā, pāhdohd un sātāifā par wīslēhtāto zēnu wīzādās pūlštēnu-sortes.

Biegler un beedris

Rīgā, leelā Pīls-eelā Nr. 19 pāhdohd angstīgrāhdīgus un pīstānos

superfosfatus,

kāulu- un kālī-mēhslus

sem

Rīgās polītehnīkuma īsmēkle-šchānās stānīzās kontroles,

kas pīrzejēm no wairāf nēlā 3 bīrčawū bes māltsas pīrktu preeščū prohīwt analīseere (pāhrdāwā).

Wālsams pret plāuskāhtm un motu īfkrīschānu.

Schīhs sāhles, kas nelāhdū sālādī nēdāra un to jīti dāktērī īsmēlejušohī un par labāhtm atrādūschī, pādāra, tā plāufstās wāres nerohnāhs un tā māti nē-īktrīht. Ari tur, tur pēz gālwās-īstluma pīlās wēetas bījūtchās, atkal no jānwa māti ang, tad sājīhs sāhles īlgāwū lāitu brūde. Tas īr dabūjams pēe **A. D. Werbīkty,** Wēhwer-eelā № 6.

7 Lūhra un Jimmerthala 7

leelaķais krašums

šujamū mašīnu,

Rīgā, leelā Smilšņu-eelā Nr. 7.

Šujamas mašīnes preekš strobdereem, turpneekem, fedleneekem, zepurneekem un preekš familijas-bruķes īf tahm flawenatahm fabrikahm.

Kā glūšči jaunā un īfīti derīgās strobderu-mašīnes, ar kabjahm un rohtahm dšenamas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaišķanū, kas wehl īhds šīm naw bījis.

Par wīfahm mašīnahm mehš wairat gadus pilnīgi galwojam un peesuhām beš malfas uš pagēreschanu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram pīrzejam pamahzīshanu wīna walodā druktatu īhds.

Mogitewas gubernā Dīfchanstas aprīkī ir pahrdohdama mūišča, kura atwohdās kahdas 18 werstes attahku no Delowstas dšefkzeta. Semes ir 550 defetīnu trīhs laukds — aramas-femes 105 def., mešča 250 def. un pahreja — brangas plawas. Šehtas ir wīfās. Leellohpu ir kahdi 70 gabali, kahdi 15 bīšču-strohpi un trīhs augtu-kohtu dāhri. Šhtas ir wīfās laba buhščanā. Mūišča naw newenai bantai parohdā. Pīrzejš nemalfu pošlīnas, tamdeht ka pahrdeweš ir Pohlis no dšimūna. Klahatatas sīnas ir dabujamas Peterb. Wīr-Rīgā malā Kalepu-eelā Nr. 6, sehtā. Nunas-lails no pulstī. 8 līhds 11 preekšā pušd. 2

Wīfās grahm. pahrdohshawās dabujams:

Tantās weefis Nr. 1.

Wīhlestība un apgrehžība, jeb preži tītai weenu. Krimīnāl-stahsīš.

Grāhmatu-pahrdewešēem teek dohtas 25 proz., kad apstille wairat ešf. Apstilleht war par adr.: ftohtlot. Chr. Seewalbt Leel. Swebtē par Jelgawu. Pahrdohščanas zena 20 tap. 3

Apafšā Dreilīn mūiščas, blakus Kusnežowa fabrikam ir kahdas 6123 wadrat-astē jeb 7½ pušrawewetas leelš

femes-gabals no bīhwas rohtas lehti pahrdohdams. Klahatatas sīnas pee W. Wetterich, Rīgā pee Pēhtera basīn.

Wīfadi derīgi kohti,

kā rīteru-, lohtu- un jīti kohti preekšā stellmāterā darbeem ir dabujami pee Thoma Plawneka leelā Mašf.-eelā Nr. 122, blakus Hammera kohtu plāfšam. 1

Krohdna Blohmes-mūiščā, Smītenes draudse, teek 3000 abbotu-kohti

pehž pīrzejū īsmelleščanas par 35 tap. gabalā pahrdohhti. La pahrdohščana eefahhās tai 26. September; agrakt neteek kohti īhohhti. 3

Apīnus

no wīfadahm fortehm, mahzīnahm un pubeem, pahrohd par lehtu zenu

Karl Newerman un beedris, Jaun-eelā, pee pašcheem wahreem petroleuma hohde.

Pīrmas sortes Anglijas

dīščleru-, zimmermanu- un turpneeku-rihkus

peebahma par wīhlehtahm zenahm

G. Schönfeldt'a

tehrauda- un fīhtu-prezu magasthne leelā Sinder-eelā Nr. 15. 4

Bairijas apīnus

pahrdohd no leģera par īfīti lehtahm zenahm

Mag. Tīfchelm,

leelā Pīls-eelā Nr. 18. 1

Mūišu wīfuleelakā

Baltijas dšeedataju

wīhnu pagrabā

tīram mehš neween tohs wīfu labakohs ahrfemes, bet arīdšan tohs flawejanohs Kreewfemes tībrohs wīhnuš no fšaidrahm wīhna-kohtu ohgahm, un wehl dāudš zītādus garščuš dšehreenus, kā Spanešču bīščofu, rumu, fonjaku, araku, porteru, šhampanjeru un wīfadus puņšču dšehreenus no mūišu pašča, zaur augsta Keisera walbīščanu apstīprināta puņšču fabrika, un pahrdohdam par to wīfu lehtato zenu jeb malfu.

Louis Lundmann un beedris,

blakam tai wīfuwezakai un gruntīgat S. Redlich Engelišču magasthnei.

Ta pahrdohščanas weeta preekšā Kurfemes no wīkeem mūišu wīhnadšehreeneem par Rīgas zenu ir atrohdama Jelgawā pee F. N. Klein tunga apafšā tahm kolonadehm.

Sinder-eelā Nr. 17, Kueņa namā.

Zaur šcho laipni sīrojām, ka ešam tai 27. Janwarī fā. g. atwehrušāi preekšā sawa

tabakas-, papīrofu- u. zīgaru-fabrika

īftrahdajumeem fāhē Rīgā pahrdohščanas-weetu. Šcho mūišu bohdi saweem zeen. ondeles-brangeem un zeen. publīkat uš to labato eereitdanti, lūhšam, to līhds fāhīm mums dahwatu ušzīzību arī fāhī jaunā weetā pašahwīgi ušureht. Ar zeentīščanu

A. N. Bogdanow un beedris,

Peterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17. Kueņa namā.

Šujamas mašīnes,

tītai par derīgu atfīhts fabrikats, wīfleelakā īfwehlē sem pilnīgu galwoščanu pee

F. Lūth, leelā Smilšņu-eelā Nr. 6.

Wilnas-kahrščamo mašīnu agentura.

Sem Rīgas politehnikas īsmelleščanas-stanzijas kontroles pahrdohd par īfīti lehtahm zenahm

augstgrahdīgus superfosfatus

īf Stokholmes superfosfatu-fabrika

Herm. Stieda, Rīgā Marstal-eelā Nr. 24.

Labs feens

ir par mehrenahm zenahm dabujams Mašf. Wīr-Rīgā Romanowkā Nr. 67.

Pīkeeris

teek meklehts Stabu-eelā Nr. 57.

Familijas noslehpumi.

I. Slimneeku namš.

1818. gadā atgadijās Maškavā jauna, wehl līdš ņim nehijūfī leeta: atwehrtš tape jauns privat-ņlimneeku namš, ne- wīš pēlnaš deht, kā tas gon daudfreis wīšņhtu cerādums ir, bet pateņfī zilwezīga labuma deht. Dakteris Urligowš, ņņhīš eeriktes atklahješ, bija kahta ņlawena un bagata Kreewu augņimana mahjas ahrīte. Grahņš Konstantīnš Iwanowīņņš Urmowš, tā augņimani ņauza, bij dakteri no Mahzijas atwe- dia. Ahdņedamš, ka dakteris ihjā laikā leelu ņlawu jaw bij eepelnījees, grahņš nodohmaja līt uņubweht privat-ņlimneeku namu, kura tad Urligowš ahrīņņņhanu waretu uņnemtees. Pee grahņa mahjas bija leelš dahrņš, tanī līka nu Urmowš leelu namu buhweht. Wīretahņņā bij iņtabaš preekņņ ņmalakeem laudim, un apakņhajā tahņņā leela iņtaba preekņņ ņlimnee- teem no wīhreeņņu kā ari no ņeeweņņu kahtas. Tahdā wīhņē kahtā laikā līdš peeždeņmit ņlimneeku ņņhīnī namā bij atrohnami, kuri par ņlimibaš laiku, ari zil nu kahtam eepņehņhanas bij, ņaimneeka jeb mahjas ihpaņņneeka darbu ņrahdaja un ari wina maīņi ehda. Daudš ņlimneeki bij lohti duņmīgi, tadēht ka dakteris Urligowš lohti ahrī tohš iņņe- dinaja. Wīneem ari weņeem buhtu labpraht patīzees ņhīnī mahjā dņhwoht. — Bet ne grahņš, ne ari dakteris nemīhleja ņlītohš laudīš, un tīk ko kahtš pilnīgi weņelš bij, tas tape tuhdat no ņlimneeku nama iņraidīhņš, lai meņle žītur darbu un maīņi.

Wīņī zeenija un mīhleja grahņu Urmowu par wina lab- dariņņhanahm. Wīņī parahdija wīnam gohdu, wīņī klanījahš pret wīnu, kaht tas kur iņgahja, bet, par bīhnumu, ihpaņņi laudīš wīnu wīš nemīhleja.

Grahņš Urmowš bij dņīmīš Katarīnaš II. walbīņņhanas pehdīgāš gaddōš; wīnņņ bij jaw behrnš buhdamš par gwar- dījahš ņerņņantū tīzīš iņwehlehņš; wīna tehws bij armījahš kap- teīnīš un dīhņ tape ari par majohru uņņelņš. Peīņera Bah- wīla I. laikā Urmowa tehws un mahte nomīra, un wīnņņ 12 gaduš wezš buhdamš tape nu dīwīpadņmit tuhņņtoņņu dīwehņņu, daudš leelu akmīna namu, un leela naudas kapitāla mantīneekš. Tehwabrahņlīš nehma nu maņo Konstantīnu ņawā ņnaņņhanā, līka wīnu mahzīht un ņuhņija uņ Maškawas uni- werņitēti. Toreīš tas notīka reņi. Unīwerņitētes kungī parah- dīja wīnam zeenīņhanu, mīhleja un gohdaja bagato jauneklī.

Konstantīna onkulam ari bij weenš dehlš, wahrdā Zahnīš, kaht jaw papreeņņu unīwerņitētes paņņionā bij un nu koņpā līdš ar Konstantīnu to apmekleja.

Maņaīš Konstantīnš lohti dņīnahš uņ ņnaņņhanahm, bet na- бага Zahnīš nemaņ nemīhleja mahzību, dohnadamš, ka beņ ņnaņņhanahm warohņ gluņņi labī iņlīt. Tomehr abi dīwī mīhlejahš kā brahņi, un kaht kahtdureīš Zahnīm naudas truhla, kaht Konstantīnš wīnam dewa žīl patīkaņš, jo wīnam jaw bija — wīnņņ wareja doht.

Kaht unīwerņitētes mahzība bija beigta, kaht Zahnīš tape tuhlīa tehwa kahtā, krohna deenāņā nodohņš, lai ar publehņm ņawu pahrtīku ņagahdatu, bet Konstantīnam wājādņeja, tā wīnņņ pats grībeja, augņtaku ņahwohlī ņīnatnībāš ņaņneegt. Kai gon laudīš bīhņnījahš, ka bagataīš Konstantīnš tā ar mahzīņhanohš nomohzījahš, kaht tomehr wīnņņ par to nebe-

daja un mahzījahš wīņaš augņtaš ņnaņņhanas, kahtas toreīņ Ćīropā wareja ņaguhņ.

Saprohtamš, ka Konstantīnš ari wīņuš, kaht apakņņ wīna walbīņņhanas bij, grībeja laimīgūš darīht. Wīnņņ nehma pee ņewīš ņawu apakņņneeku puīņemūš un mahzīja tohš laņīht. Behrni mahzījahš uņzīhtīgi, tā ka ihjā laikā jaw it brangi wareja laņīht. Dīhņ wīnņņ ņahņa behrnūš dņīlakāš ņnaņņha- nāš mahzīht, kā: geograņījā, rehņīnaņņhanā, matemātikā u. t. pr. Kai gon behrni papreeņņu to par mohzīņhanu uņņlatīja, kaht tomehr pehdīgi atņīna, ka kungš līkai ņņo labumu grīboht, un pehž labuma jaņņenahš ar wīņeem iņpehkeem.

Kaht Konstantīnš unīwerņitēti eegahja, wīna onkulīš dewa tam par uņluhku kahtu no Konstantīna tehwa uņzīzameem ņu- laīneem, wahrdā Behterīš. ņhīš Behterīš bij papreeņņu pa- wahņš bījīš, pehdīgi par kahtarņulainī pee Konstantīna tehwa tīzīš, apprezejees ar kahtu ņmalku dahmu, kura tam dehlū, wahrdā Wladīmīrš, dņemdeja. Kaht Behterīš pee Konstantīna par uņluhku tape, bij wīna dehlš Wladīmīrš jaw 9 gaduš wezš. Ari ņņo Wladīmīru nehma tagad Konstantīnš ņawā mahzīņhanā. Wīnņņ bīhņnījahš par Wladīmīra wehriku prahtu. Pee kīrīņņhanas bij Wladīmīrš to wahrdū Wlaņa dabujīš, bet nu Konstantīnš nekahtwa to žītādī ņaukt, kā par Wladīmīru. Mahte tam bij jaw mīruņi.

Kahtdureīš brauza Konstantīnš uņ Peterburgu un nehma Wladīmīru līdņī. Kaht pehž kahtā laika mahjāš pahnahja, kaht nebīj tam wāīrš Wladīmīrš līdņī. Wladīmīru bij tas Peterburgā, kahtā leelakā ņlohlā eelīzīš. Dehlš no tehwa bij ņņkīrtš. Neeweenš, kā ween grahņš, ņīnaja kur Wladīmīrš palīzīš, un kaht ar to notīka.

Kahtu reīņī ņazīja grahņš uņ Behteri: „Dehlš leel tewī ņweīzīnahņ; eš dabuju no wīna wehņtūlī.“

Kahtdureīš, kaht grahņš atkal Behteri tā uņrunaja, atbīl- deja ņhīš:

„Nu kaht zeenīgš, augņtaīš kungš, parahdeet man to wehņtūlī. Wladīmīrš kaht laīkam ari manīm ko rakņta.“

„Kapehž tā?“ jautaja grahņš. — „Tu kaht nemahņī laņīht, kā kaht tew ko rakņtīhš. ņemahzees laņīht, kaht ari dabujī wehņtūlī.“

Wīngadu pehž tam, grahņš atkal ņazīja: „Dehlš leel tewī ņweīzīnahņ.“

Behterš ahrī atbīldeja: „Parahdeet, zeenīgš kungš, ko wīnņņ rakņta.“

„Kapehž tā?“ jautaja grahņš. — „Tu kaht nemahņī laņīht.“

„Luhdņu peedohņhanu, tagad mahku. Ćīribu dehla weh- ņtūlī laņīht.“

Bīhņnīdamees uņluhkoja grahņš Behteri un paņneedņa tam kahtu rakņtītu Kreewu grahmatu un ņazīja: „Kaht ņņē.“

Behterš laņīja beņ rauņīņņhanahš.

„Kapehž eš tā publehjoņš?“ ņazīja bahrgī grahņš, „un ne- wareju tewī eemahzīht laņīht? — un nu tu wārī tīk ahrī eemahzītees laņīht.“

„Luhdņu peedohņhanu, zeenīgš grahņa kungš,“ runaja Behterš

„Bet, wāj kaht kungā pawehņlī newājādņeja tapat peepīl- dīt?“ Grahņš zeeta klusu. Wīna ņīrds ņazīja, ka Behterš eņohņ ņrahpi pelnījīš. Pehdīgi apmeerinājees ņazīja wīnņņ uņ Behteri:

„Kluņī, dumīkī! Eš neduņmojoņš uņ tewīm, bet wehl pree-

zajohs, ka til ahtri eemahzije's lasiht. Tikai manim schehl, ka taw's preeks fchoreis ir welt's. Schi ir Wladimira wehstule. Lufko, waj warefi ko falasht."

Ahtri fagrahba Behters wehstuli. Ta nebij kreewiski rakstita.

"Tawu behdu!" eefanzahs Behters ar afarainahm azim. — "Tas naw muhsu waloda rakstih's. Deems lai winam palihds! Bet flitti, ka winfch wezatus aismirf. Es preeksch wina ne-efmu nefas! Mahzijo's pufgadu lasiht un — winfch, winfch raksta nefaprohtami. Efeet schelig's, grahfa kungs un pawehlat winam us preekschu kreewiski rakstih't."

"Labi, Behter, par tawu ufizigu un brangu deenfchanu, gribu Wladimiram pawehleht kreewiski rakstih't weenumehr wehstules, bet, fargees ko runaht, ka neweens wirs semes nedabu finaht, kas tew, un par ko tew raksta. Ta ir mana gribeschana, un Deems lai tewim ir schelig's, ja ko iflahpafi. Tu fini, ka johlotees nemihleju. Tik preeksch tewis weena pascha ween wais ir dehl's, preeksch ziteem wifseem winfch ir jaw miris. Kad temi kah's pehz wina prafa, tad atbildi winam, ka Wladimirs ir pagalam. Waj b'firdi?"

"Ka pawehleht, zeenigs grahfa kungs. Tufhu prahts taps peepildih'ts."

Drihs ispaudahs fina, ka Wladimirs efobt miris. Wif winu noscheloja. Drihs winfch no wifseem, bes ween Behtera, tape aismirf's. Grah's nerunaja ar Behteri ne wahrdn par Wladimiru, til kahdas reises eedewa tam, ne wahrdn nefazidams, wehstules no Wladimira, kas tad tam firfnigi pateizah's.

Ta pagahja gadi. Utnahza Mlekfandera I. waldischana's laiks. Grah's Urmow's lihds ar ziteem augstmaneem swehreja Mlekfanderam I. ufizibu. Urmow's bij tagad 25 gadus wezs jaunellis. Winafch puhlejah's atkal ar wifadahm finafchanahm.

Toreis bij mohde elektrizitetes un galwanifmus pehtifchana. Ari grahfa Urmowa iftaba bij pildita ar wifadahm mafchinehm. Pee wina falasfjah's ziti finafchanu mihletaji. Grah's finaja dauds elektrizitetes mahfklas, ta ka wezee Kreewi winu par burwi fahla tureht. Urween waitraf finafchanu kahrigeef falasfjah's pee wina.

II. Grah's un dakteris.

Mahzifchana's fanablchana's pee grahfa Urmowa nepastahweja ilgi. Gefahlahs Siropas milsu kari ar Napoleonu. Kreewufeme nehma pee kareem dalibu. Birna fatifchana's pee Ufterlizas bij Kreewufemes nelaim'e, no winas maj ween Mafkaw'a runaja. Wif fchra pehz fohbena. Ari grah's Urmow's dewahs kar'a ar kapteina gohdu krophnehts. Wifus gadijumus, kas Urmowam kar'a gadijah's, negribam peemineht, tas buhtu par gari. Ari par karu negribam runaht, to war katris, lam patifchana, Kreewu wehsture' lasiht.

Wahzija, 1813ta gada, peenehma Urmow's fawa pulka dauds wahzu ahrt'es, par labu flimeem Kreewu saldатеem. Weenu no fcheem ahrt'ehm winfch mihleja par wifseem waitraf. Tas bija dakteris Urligow's. Schis runaja labi pa kreewiski un bija, ka daudsinahts tapa, Slahwu tizibas. Scho dakteri nehma nu Urmow's 1815. gada lihds us Mafkawu un mafaja tam brangu lohni. Leelafais mehrtis, preeksch ka winfch Urligowu lihds nehma, bij tas privat-flimeefu nams, kuru winfch eerikteht gribeja pehz elektro-magnetifmas dfeedinafchana's fitehmas, jo Urligow's ari bija leel's finataj's

tahdas leel's. Grah's pats winu wehl pee tam jo waitraf eemahzija.

Jaw agraf bij Urligow's fchini leeta deefgan fpehzig's, bet winfch tureja to par launu laudim finamu dariht. Tagad ar grahfu fagahjees, fahla tas beefchi ween runaht un rakstih't: „zilweku dabas noflehpmu pilnee rifkotaji ir: elektrizitete un magnetifma."

Papreekschu bij tam wif Wahzijas dakteri preti bijufchi, un Urligowam nepatifchana's darijufchi; bet tagad, apafsch Kreewu grahfa Urmowa pafargafchana's fahla jaw dakteram Urligowam brijnum laba flawa zeltees un wina dfeedinafchana's fpehti bij leelu waru pee tautas mantofufchi.

Urligow's bija pateefi eewehrojams zilweks. Winafch bij toreis kahdus 26 gadus wezs, bet awifes jaw ufleelija wina darbus un ahrt'eschana's metodi. No kureenas winfch uf Wahziju bij atnahzis, — to neweens nefinaja. Wina dfeedinafchana's eefpehja wifas fchaubifchana's faskalbija. Tik ko mahzitee wihri bij eefahlfufchi Mefmera mahzibu par wiltibu peerahdiht, te jaw atkal Urligow's eefahla to pafchu gaisma zelt no jauna.

Seeweeefchus winfch til labpraht negribeja dfeedinaht. Kad kahdureis winfch kahdu fmalku dahmu bij dfeedinajis, un ka winam fawu draudfibu peedahwaja, tad winfch katrureis no tahs atfajjah's. Dhtradi apftatotees, bij ari tas weh're leelams, ka feeweeefchi ari dakteri newareja mihleht. Ari dakteris pats newareja nefad feeweeefchus kreetni ufkatih't, jo kad to darija, tad kattu reis pee wifas meefas nodrebinajah's. Wihreefchi par to fmejhah's un luhloja feeweeefcheem parahdiht, ka tas efobt feeweeefchu peewillfchana's fpehls; bet fchah's tureja to par launu ehromofchano's un bijah's lohti no Urligowa.

Laudis labpraht gribeja finaht, kapehz Urligow's ta no feeweeefcheem bihtah's, bet welti.

Tad wehl jo waitraf weh'ra leelama bija ta eefpehja, ka mafi behrni no wina nepawifam nebihjah's. Bes bailehm flatjah's tee Urligowam azis un nonahje pee wina bes atlaufchana's. Ari dakteris ar behrneem labpraht fagahjah's.

Urmowa karapulka bij kahds wezs apafschpallawneeks, wahrdn Miltons, kuxam Kreewufeme bij meita, weeniga meita; ta mahzjah's kahda augstaka feeweeefchu ffohla. Schai meitenei bij ffohlas laiks beidses, bet ta nu newareja nefahda wihse ned pee tehwa tift, neds ari fur kahdu weetu dabuht.

Urmowam labs pafihstams buhdams, ifteiza Miltons tam jawas behdas, un tas apfohlija Miltonam kahdu labu komandanta weetu weena krepofta, fur tad lihds ar meitu bes behdahm un meerigi dshwoht warefchoht.

Miltons grah'am lohti pateizah's, bet ari turklaht finamu darija, ka tam neweena ne-efobt, ka waretu lihfinai pakaf juhtih't. Bes tam wehl fchim ari naudas ne-efobt. Grah's ari fchih's behdas pabeidsa. Winafch apfohlija fawus firgus lihds ar ufizamo kambarfulaini Behteri, lihfinai pakaf juhtih't. Behters, dabujis wehstules lihds, dewahs us Peterburgu. Urmow's atkal puhlejah's komandanta weetu apgahdaht. Wif bij gataws, un Miltonam wajadseja til fatafitees us aifefchana. Bet liktens bij zitadi nofpreedis.

Karfch wehl plohfjah's. Kara-pulki gahja us Barifh. Ari Miltonam ar Urmowu bij tur jadohdahs. Miltons tape eewainohts un dakteris Urligow's winu ufzih'tigi kohpa. Tanti pafcha laik'a ari pahrnahja lihfinai no Peterburgas. Tehwa

un meitas atkalredsefchanahs bija sirdi aigrahbdams azumirk-
 ſa. Urmow's nohja un pafinoja, ka Milton's ezelt's par pal-
 fawneeku un fchis pats par leitnanta majohru. Nu ari bij
 farsch beigts, bet Milton's wehl newareja fawu mehrli fafneegt.
 Kreewu fara-pulki dewahs uf tehwiwu, Milton's wehl newareja
 ſitt, wehl nebij pilnigi ifweſetoees. Kad bij wefels tapis,
 tad ifluhdjahs atſtawfu un ſchehlafstibas maiſi, fo tam ari
 nowehleja.

Grach's Urmow's gribeja nu, lai Milton's tam lihdsi uf
 Maſkawu zetofoht, fo tas ari darija. Lihds ar wineem ze-
 loja ari Ueligow's. Witna nonakufcheem teem bij jafchki-
 rahs. Urmowam bij jazelo uf Peterburgu, lai warelu kei-
 ſeram par beigtu kazu ſinu doht, bet Ueligow's, Milton's un
 Lihſina zetoja uf Maſkawu, kur dakteram wajjadseja jauno
 priwat-flimneeku namu atwehrt, grach's mahja. Kad nu Mil-
 ton's wehl lohiti wahjſch bij, tad grach's luhdſa, lai winſch
 Maſkawā, ſcha mahja uſturotees, kur jauns flimneeku nam's
 tapſchoht atwehrt's un kur tad dakteris Ueligow's to ware-
 fchoht dſeedinaht.

III. Gemihleſchanahs.

Urmowa brahlens Zahnis, kas pa wifu kaza laiku bij Urmowa
 mahjas buhſchanu wedis, jo tam bij liktens nowehlejis par
 kaza-laiku Maſkawā palikt, fanehma weefus ar leelu preeku,
 jo grach's jaw winam par to bij rakſtjis. Miltonam ar
 Lihſina winſch eerahdija dſihwes weetu dahſa flaiſtaja pa-
 wiljonā, un dakteram lahda jahnu iſtabā paſchā leelaja namā,
 kur ari drihs daſchadi flimneeki ſahla naht.

Urmow's Peterburgā nonahjis, tika ar leelu gohdu ſaremt's
 Keiſars par wina uzihtibu dſirdejis, dahwinaja tam ſw. An-
 nas gohda-ſihmi. Winam tapa daſchadas gohda weetas un
 gohda amati peefohliti, bet Urmow's no wiſeem atſazijahs,
 un ar leitenant-majohra gohdu Maſkawā pahrnahja.

Maſkawas eedſihwotaji, dſirdejami ka Urmow's pahrnah-
 ſchoht, ſataiſijahs winu ar leelu gohdu ſaremt.

Grach's pahrnahja mahja, un wina mihtala darboſchanahs
 bija atkal ſinatnibu mahjſchanahs. Tagad winam bij ohtis
 beedris — dakteris Ueligow's, un Maſkawā drihs daudſinaja
 daktera brihnuma dſeedinaſchanu.

Laiſam gan neweenā ſamilijā ne-atradahs til daudſejadi
 ſarakteris, ka eefſch Urmowa paſcha. Winſch bij wiſai ſauns
 un atkal lohiti lab's zilwels. Wifu Giropu pahreſtaigadams
 winſch nebij ſawu ſtuhrgalwigu dabu nemal pahrgroſhjis.
 Bats labakais zilwels buhdams, winſch ſawās mahjās bij
 nepee-ectam's, ſtuhrgalwigs, nepeeluhdſams. Tikai weens zil-
 wels wiſā mahja wareja ſcho ſwehru apmeerinaht un ſawal-
 diht — ta bija Miltona meita, Lihſina.

Piemā azumirkli, kad wina ar Behteri no Peterburgas uf
 Pariſi atnahja, ſchi meitene jaw grachſam brihniſchki gi pa-
 tika; bet winſch to uſſkatija par blehnu eedohmu. Tahdā
 wiſe winſch dohmaja, ka mihleſtiba efoht til ween dumja zi-
 wilsazijas eedohma, bet nepawifam dabiga wajjadſiba; ka da-
 bai efoht til dabigas wajjadſibas, mihleſtiba efoht tas pats,
 kas iſſalkſchana un ſlahpes. Tareh; winſch ari tā dſihwoja;
 uf laulibu winſch nebij wehl nelad pateeti dohmajis. Gan
 bija Peterburgā, gan Maſkawā deesgan mammiku, kuras preeſch
 ſawahm meitahm grachſu gribeja dabuht; bij ari deesgan aug-
 ſtas lahrtas dahmu, kas ſawās tihtlōs luhloja grachſu ſa-
 waldſinaht, bet grach's wifu to til ar meerigahm azim no-

luhlojahs. Kad radi winam praſija, kareh; neprezejotees, jo
 wina ſaheta tal pagehroht, ka wajjagohht mantineeku aſtaht,
 tad winſch atbildeja, ka ne-efohht wehl lihgawu atradis.

Lihſina, Miltona meita, pamohdinaja pirma wina ſirdi juh-
 tas, kurahm tas ne-eeſpehja preti turetees. Papreeſchu iſ-
 likahs ta winam ka behrens, kas no mihleſtibas neko neſin.
 Schis behrens bij weenumehr preezig's un mihlig's. Bet drihs
 ween grach's nomanija, ka Lihſina pilniga meita, kurai ne-
 truhlt ſeewiſchki gi daba. Urmow's tuhdat apnehmahs, pee
 Lihſinas iſprohweht, lihds zil augſtam palahpeentam war ſcha
 dabu pahreſpeht, un waj pateeti mihleſtiba ir wajjadſiga, un
 waj beſ tahs newar iſtikt. Zetoſchana no Pariſes uf Maſ-
 kawu ſaweenoja winu jo wairak ar Lihſinu; kareetē grachſam
 blakam ſehdedama, ta daudſreis uf wina pleza aiſmiga. Grach's
 ſajuta arweenu wairak mihleſtibas ſpehku ſawā ſirdi, ja, winſch
 mihleja — Lihſina.

Milton's dſihwoja wehl arweenu pee grach's, kas neſaprob-
 tamus un nepaſiſtamus ſpehkus ſawā ſirdi ſajuta, kuri to
 ka ar wiſſchenu pee Lihſinas wilka. Winſch runaja jo bee-
 ſchi ar Lihſina, zereja ar to pa dahſu. Urmow's luhdſa,
 lai Lihſina lihds ar tehwu pee wina katru wakaru pawadoht,
 un lai Lihſina iſpildoht ſaimneezes weetu, kad ſahdi weefi
 efoht. Ahrti tahdi wakari pagahja un grach's jutahs lohiti
 laimigs. Kad Lihſina danzoja, tad tas grachſam nepatika,
 bet kad wina klaweeres ſpehleja, jeb dſeedaja, tad bij tas
 meerā. Daudſreis pahedohmaja grach's: ka buhtu, ja winſch
 Lihſinu prejetu? Bet katru reiſi eefſchki gi balſs teiza: „Mufki,
 fo gribi tu dariht?“

Jo wairak winſch mihleſtibai preti turejahs, jo wairak
 winu mihleſtiba ſagrahba, tā ka beidsoht til ween Lihſina
 winam prahtā ſtaweja. Pehdigi ſahla tas ar Lihſinu pa-
 wiſam mihligi apeetees. Bet kas tad tas? Ka winam li-
 kahs, tad Lihſina winu til no pateizibas pahc wina labda-
 riſchaham zeenija. No wiſeem winas wahrdeem bij tas
 manams. Wina iſpildija to maſako grach's wehleſchanohs,
 tad tomehr winſch nemanija ne to maſako mihleſtibu uf ſe-
 wim. Tas bij preeſch grach's paſcha mihleſtibas par daud's,
 un winſch jaw ſahla brihſcheem dohmaht, ka Lihſinas ſirds
 jaw zitam peederohht. Laiſam mans brahlens buhs tas lai-
 migais, dohmaja grach's. Zahnis Urmow's ari bij flaiſts jau-
 nellis. Beſ tam winſch ari bij daud's mihligais neta grach's.
 Zahnis bij katram ſeeweeſcham patihkamats neta grach's. Un
 tā ari bij. Ari Zahnis bij nomanijis, zil Lihſina patihkama.
 Katru wakaru gahja tas grach'su apmekleht un tahdā wiſe
 ſatikahs ari ar Lihſinu. Ari Lihſina winu mihligaki uſluh-
 loja ka grach'su un ari mihligaki ar winu runaja. Grach's
 to manidams tapa duſmigs, bet drihs apmeerinajahs dohma-
 dams, ka Lihſina til ar Zahni johlojotees. Zitūs pretinee-
 kus grach's nemanija.

Kahdu rihtu grach's gahja ar Lihſinu pa dahſu paſtaiga-
 tees. Lihſina bija arween luſtiga un runaja, bet ſchoriht, it
 ka ſinadama, fo grach's gribeja ſinamu dariht, wina bij doh-
 miga, behdiga un nemeeriga.

„Kas jum's laiſch, Miltona Lihſin?“ jautaja Urmow's.
 — „Zuhs eſeet til nopeetna — til behdiga . . . Waj
 daſchlahrt juhfu tehvam kas notigis? Zuhs ſinat, ka eſmu
 gataw's palihdſeht.“

(Turpmak wehl.)

Gradi un seedi.

Wihs un wahrds.

Slawenais bijufchais Hollandeeschu admirals Nuijters stahweja fawds jaunibas gadds pee kahda kaufmana deensta, kuzsch wiuu par usraugu pahr kahdu kuga lahdu un ar smalku audeklu uf Marokko fuhija.

Toreis eelsch Marokkos waldbija tas weenigs pawehletajs Beijs, kuzsch pehz Turku wihses, bes wifas pateefibas un teefas, bija lungs tiklab par wifu apafschneeke meefu un afnim, dshwibu un mantu, ka ari par wifem teem, kuzi andeles waijadfibas turp nonahza.

Schis Beijs gahja kahda rihda uf basnizu un nostahjajs pret Nuijtera bohdi, apstata kahdu smalku audekla gabalu un prafa: „Zil maksu?“

Nuijters prafa to no fawa kunga noliktu zenu jeb maksu. Beijs winam til pusi sohla.

„Es ne-efmu nelahds schihds,“ Nuijters teiza, „kas pusi wairaf prafa ka wehrtis un tad ari uf pusi lehtaf war pahrdohht, neta prafa. Ta es ne-andeleju. Ko es prafu, ir riktiga zena. Schis audeklis naw mans ihpafchums, es til efmu fawa kunga kalps.“

Schahdi wahrdi buhtu wifur par taisneem atrasti, til schè nè.

„Waj tu nesini, kristigs funs,“ Beijs kleebsa, „ka es lungs par tawu dshwibu efmu?“ —

„To es gan sinu, Beija lungs,“ Nuijters teiza, „bet to ari, ka par dauds ne-efmu prafjis, un ta kalpam man peenahlahs par fawa kunga labklahschanu ruhpetees un ne wis par fewi dohmaht. To es gribu lihds pat nahwei dariht un — Juhs nedabufest to gabalu ne par grafi lehtaf. Darat, to Juhs preefsch Deewa warat atbildeht.“

Wisi klahthuhdamee amata-beedri, kuzi scho farunu dshrebeja, lohti ihibjahs un dohmaja: „rihtu nestahwchs wairs tawa galwa uf plezeem.“ Bet te wini bija wihlufchees. Beijs usflatiija Nuijteri ar breefmgahm azim un fawas eerastas ihfas pawehles weeta: „Nohst ar wiau,“ wiafsch teiza: „Nihst lihds schim laikam es tew kanju apdohmatees. Kad tu zitadi ne-apnemfees, tad raksti testamenti.“

Ar to wiafsch aifgahja. Nuijters meerigi nolika audeklu un gaidija uf ziteem pirzejeem.

Wisi klahthuhdamee teiza: „No Deewa pufes, schinko Beijam to audekla gabalu; kad wiafsch tewi leek nokaut, tad tu un tawa manta ir bohja. Un kas tad buhs ar mums ziteem. Dohd to masumu un glahb zitu mantu!“

„Es stahwu Deewa rohta,“ Nuijters atbildeja, „kas wifmafakà leeta ir ne-ustizigs, ka lai wiafsch leelakà buhtu. Kad mans lungs pafpehle weenu grafi zaur mani, tad es efmu ne-ustizigs kalps.“ Nuijters dohmaja: „Labaf ustizigam mirt neta ne-ustizigam dshwoht. Un augfcham ir Weens, kas mani war fargahht. Wiafsch tura neredfamu wakft par ustizigahm dwehfelehm, tee ir wina fwehti engeli.“

Dhtra rihda Nuijters stahweja meerigi fawà bohde. Te nahf Beijs un palaf wina weens wihrs farlanàs drehbès tehrpees ar platu sohbenu rohta.

Preefsch Nuijtera bohdes paleek Beijs stahwoht, usflata breefmgigi Nuijteru un fauz: „Kristigs funs, waj tu esi zitadi apdohmajees?“

„Ja,“ teiza Nuijters. „Ne par grafi lehtaf es to audeklu nedohfchu, ka wakar efmu prafjis. Kad Juhs gribeet manu dshwibu, — nemat wiau, bet es gribu mirt ar flaidru firdsapftau un ka ustizigs kalps fawam kungam.“ — Wisi klawfjahs, — jo tas farlanàs drehbès tehrpees wihrs usflatiija fawa sohbenu afmini un fmejhahs, ka til welns fmeetees war, kad reds kahdu dwehfele uf elles zeta ftaigajam.

Bet uf reis pahrgrohsahs Beija waigs un wiafsch teel jautis un flaidrs. „Pee praweefcha bahrdas!“ wiafsch issauzahs, „pateefi tu esi gohdiga dwehfele. Ustizigaku kalpu es ne-efmu redsejis, un kad Deews gribetu, tahdu es few wehletohs!“

Pehz tam wiafsch greefahs uf faweem pawadoneem un teiza: „Nemat scho kristigo few par preefschfihmi! Uf Nuijteri wiafsch teiza: „Sneeds man fawu rohku, kristigais, tu buhfi man par draugu.“ Pehz tam wiafsch sneedsa Nuijteram mafu ar feltu un teiza: „Schè ir, tizi man, til dauds ka tu esi prafjis. No fchi audekla es gribu fewim gohda drehbi tafihfi un wiau walkaht par peeminu tawai ustizibai.“ Sk —

Gohda preefschneeku.

Juris. Af mihtais brahl, lohti ilgojohs ar tewi fatiktees. Kahds tew isleekahs muhsu preefschneeks?

Rakis. Muhsu preefschneeks ir leels garfch ar kuhlumu.

Juris. Ne, ne! es neprafu, kahds wiafsch isskatahs, bet kahds wiafsch pehz isdarifchanahm.

Rakis. Wiafsch ir labs zilweks. Kad preefsch wina zepuri nonemfi, itin kreetnu gohdu tam parahdifi, un wehl brangu fcharku eefchauft, tad ir netafinu leetu tu winnefi. To fchahda wihse, ka tu redsi, es efmu dauds winnefi.

Juris. Labs wiafsch gan naw. Jo man gadijahs reis ta nagds tilt. To gohdafchanas pagehrefchanu nesinadams, to pagohdaju prafsti. Bet schis par to man eeftrahpe ar 1 rubli, few par labu preefsch wehdera. — Behdigi par to lohti fa-errojahs, ka draudfchu teefa to nozehla.

Rakis. Ari tas grib, lai ta feewu lohti gohda. Un kas tam ir cenaidneeks, to wiafsch kreetni pahrmahza.

Juris. Muhsu pufe eet tagad ka Maleena. — Muhsu preefschneeks lepnis ka pahws. — Leels zilweks, kumeta prahis.

Rakis. Ta jaw pafaulè eet, ko nu lai dara.

Juris. Ar Deewu! uf redfeschanohs. G. J.

Sinfahriba.

Schihds: Zeenigs lungs, kad es tad dabufchu fawu naudu par to firgeli?

Kungs: Zil wejs tu esi?

Schihds: 60 gadus.

Kungs: 60 gadus, un tad wehl til sinkahrigs.

H. W—n.

Padohms. Ja tew weenam maifes naw, tad apnem feewu: diweem weeglaki bads pazeefchams. Tahmneeks.

Utblbedams redaktheys Ernst Plates.